

תלמוד תורה מורשה

שם פרטי: _____ שם משפחה: _____ כתה: _____

שופטים פרק א' - באורי מילים

1. וישאלו בני ישראל בה' = שאלו באורים ותומים.
2. מי יעלה לנו = מי ילחם.
3. בתחלה = הראשון.
4. בגורלי = בנחלתי.
5. ויאחזו אתו = תפסו את אדני בזק.
6. ויקצצו את בהמות נדיו ורגליו = חתכו קצות האצבעות.
7. מקצצים = חתוכים.
8. מלקטים תחת שלחני = אוספים את שיכי האוכל שנשאר מסעודתי.
9. כן שלם לי אלקים = ה' הענישני מידה כנגד מידה.
10. וילקדו אותה = כבשוה.
11. לפי חרב = הרגו את האנשים בחרב.
12. ואת העיר שלחו באש = את בניי העיר ורכושה שרפו באש.
13. לפנים = לפני כן.
14. ותסיתהו = פיתתה אותו, נסתה לשכנעו.
15. לשאל = לבקש.
16. ותצנח = הפילה את עצמה.
17. הבה לי ברכה = תן לי בבקשה מתנה.
18. כי ארץ הנגב נתתני = נתתה לי ארץ יבשה (מנוגבת ממים).
19. ונתתה לי גלת מים = ותן לי מעינות שאוכל להשקות הצמחים, ולצרכי הבית.
20. גלת עלית = מעינות למעלה בהר.
21. גלת תחתית = מעינות תחת ההר, בעמק למטה.
22. מעיר התמרים = העיר יריחו.
23. את בני יהודה = עם שבט יהודה.
24. וישב את העם = הקני (=צאצאי יתרו הגר) התישבו עם יהודה.
25. ויחרימו = הרסו.
26. גבולה = סביבות העיר.
27. ויהי ה' את יהודה = ה' היה עם שבט יהודה ועזר לו במלחמתו לנצח.
28. וירש = כבש (וכן סילק את הגויים).
29. עד היום הזה = עד יום כתיבת ספר שופטים ע"י שמואל הנביא.
30. בית יוסף = שבטי מנשה ואפרים.
31. ויתירו = תרו = שלחו מרגלים לרגל את העיר.
32. מבוא העיר = מקום הכניסה הנסתר של בית אל.
33. שלחו = שלחו לחופשי כהבטחתם ולא הרגום.
34. ויואל = החליט.
35. וישם את הפנעני למס = הכנעני שלמו לישראל כסף ורכוש תמורת השארתם בחיים.
36. בקרבבו = בתוך נחלתו.
37. בקרב הפנעני = בתוך שטח שבשלטון הכנעני.
38. וילחצו = דחפו אותם בכח מנחלתם בעמק לכון ההר.
39. ותקבד יד בית יוסף = שבט יוסף התחזק וגברו על הכנענים.

תלמוד תורה מורשה

שם פרטי: _____ שם משפחה: _____ כתה: _____

שופטים - פרק א' - שאלות חזרה

ענין 1: מלחמות שבטי יהודה ושמעון נגד עמי כנען לאחר מות יהושע (פס' א-כא)

1. מדוע צריכים עם ישראל להלחם נגד עמי כנען?
_____
2. כתוב על רשעותו של אדני בזק: _____
_____
3. לפי דברי חז"ל: מה הקים עתניאל בן קנז בדביר? _____
4. א. מה בקשה עכסה מאת אביה? _____
ב. מה נתן לה אביה? _____
5. א. איזו עיר קבלו בני הקיני?
ב. מדוע עזבו הקיני את עירם?
_____
6. נאמר: "ויהי ה' את (=עם) יהודה". מדוע, אם כן, לא הורישו גם את הכנעני יושבי העמק?
_____
7. א. מי קבל את העיר חברון?
ב. על פי מי?
_____
8. מדוע שבט בנימין לא הוריש את היבוסים? (עיין ברש"י פס' כ"א)
_____

ענין 2: כבוש בית אל על ידי בית יוסף (כב-כו)

9. כתוב, כיצד כבשו בית יוסף את בית אל? (פס' כג-כה)

10. א. מה הבטיחו ל"איש"?
ב. האם קיימו הבטחתם?
_____

ענין 3: שבטי מנשה, אפרים, זבולון, אשר, נפתלי ודן אינם מורשים את הגויים מנחלתם (פס' כז-סוף)

11. מדוע לא הורישו השבטים את הכנענים מנחלתם?
_____
12. א. בקרבם של אלו שבטים ישב הכנעני?
ב. אלו שבטים ישבו בקרב הכנעני?
_____
13. א. הסבר: "ויהי כי חזק ישראל וישם את הכנעני למס".
ב. אלו שבטים שמו מס על הכנעני?
_____
14. מה עשה האמורי לשבט דן?
_____
15. איזה מעשה רע עשו ישראל בפסוק ל"ו?
_____

בהצלחה!!!

תלמוד תורה מורשה

שם פרטי: _____ שם משפחה: _____ כתה: _____

שופטים פרק ב' - באורי מילים

1. מְלֹאֲךְ ה' = שליח של ה' (לפי חז"ל הוא פנחס).
2. לֹא אָפַר = לא אבטל.
3. תִּתְצוֹן = תשברו.
4. לְצַדִּיקִים = קוצים = מכשולים המיסרים.
5. לְמוֹקֵשׁ = מכשול.
6. וַיִּשְׂאוּ הָעָם אֶת קוֹלָם = בכו.
7. רָאוּ אֵת כָּל מַעֲשֵׂה ה' הַגְּדוֹל = ראו בעצמם מעשי ה' וניסיו לעם.
8. בְּתִמְנַת חֶרֶס = תמנת סרח (אותו מקום).
9. לֹא יָדְעוּ אֵת ה' = לא למדו תורה.
10. הַבְּעָלִים = סוגי פסילים של עבודה זרה.
11. שְׂסִים = אויבים.
12. וַיִּשְׂסוּ = עשו לישראל צרות.
13. וַיִּמְכְּרֵם = נתנם ביד אויביהם.
14. וְלֹא יָכְלוּ עוֹד לְעַמּוּד לִפְנֵי אוֹיְבֵיהֶם = לא יכלו להתגונן ולהלחם נגד הגויים.
15. בְּכָל אֲשֶׁר יָצְאוּ = בכל אשר עשו.
16. יָד ה' הִיָּתְהָ בָם לְרָעָה = ה' גרם שלא יצליחו ויהיה להם רע.
17. וַיִּצָּר לָהֶם מְאֹד = ה' עשה להם צרות גדולות.
18. זָנוּ אַחֲרֵי אֱלֹהִים אַחֲרֵים = הלכו אחר האלילים ועבדו להם.
19. סָרוּ מֵהָרַךְ מִן הַדֶּרֶךְ = עזבו את דרך אבותם, דרך תורה ומצוות.
20. וְכִי הָקִים ה' לָהֶם שְׂפָטִים = ה' שלח לישראל שפטים.
21. כִּי יָנַחַם ה' = ה' חזר בו ממחשבתו הקודמת.
22. מִנְאֲקָתָם = בגלל צעקתם.
23. לְחַצִּיָּהֶם וְדַחְקֵיהֶם = אויביהם המציקים להם.
24. וַיָּשְׁבוּ וְהִשְׁחִיתוּ מַאֲבֹתָם = חזרו לעשות מעשים רעים יותר ממעשי אבותם.
25. לֹא הִפִּילוּ = לא החסירו.
26. מִמַּעַלְלֵיהֶם = ממעשיהם הרעים.
27. וּמִדַּרְכֵּם הַקָּשָׁה = דרך רעה.
28. וַיַּחַר אֶף ה' בְּיִשְׂרָאֵל = ה' כעס על ישראל.
29. יַעַן = בגלל.
30. לֹא אוֹסִיף לְהוֹרִישׁ מִפְּנֵיהֶם = לא אוסיף לעזור להם בגירוש הגויים.
31. וַיִּנַּחַח ה' אֶת הַגּוֹיִם = ה' השאיר את הגויים בארץ.

תלמוד תורה מורשה

שם פרטי: _____ שם משפחה: _____ כתה: _____

שופטים - פרק ב' - שאלות חזרה

ענין 1: הנביא מוכיח את ישראל על אי הורשת הגויים מהארץ (א-ה)

1. מי היה מלאך ה' אשר בא מן הגלגל, לדעת חז"ל? (ברש"י א') _____
2. במה לא שמע העם בקול ה' לפי דברי מלאך ה'? (פסוק ב')
א. _____
ב. _____
3. כיצד יעניש ה' את העם?
א. _____ ב. _____
4. מה עשו העם לאחר ששמעו את דברי מלאך ה'?
א. _____ ב. _____ ג. _____

ענין 2: תקופת יהושע והזקנים (עובדי ה') לעומת הדורות לאחר מכן (עובדי ע"ז) (ו-יג)

5. "ויקברו (את יהושע)... מצפון להר געש". עיין ברש"י בפס' ז' וכתוב, מה מרמזות המילים האלו?
_____
6. מדוע עבדו ישראל את ה' בתקופת יהושע והזקנים? (פס' ז)
_____
7. מדוע בדור שלאחר מכן עזבו ישראל את ה' ועבדו ע"ז? (פס' י')
א. _____
ב. _____

ענין 3: סכום תקופת השופטים = ישראל משועבדים, ניצלים ע"י השופט, לאחר מותו - חוטאים (יד-יט)

8. כיצד העניש ה' את עמו? (פס' יד, טו)
א. _____ ב. _____
ג. _____ ד. _____
9. מה עשה ה' כדי להושיע את עמו?
_____
10. מה תפקידו של השופט? (פס' יח)
_____
11. כיצד התנהג העם לאחר מות השופט?
_____
12. האם העם התנהג טוב יותר מאבותיו או גרוע מהם? (פס' יט)
_____

ענין 4: ה' משאיר את הגויים בארץ כדי לנסות בם את ישראל (פס' כ-סוף)

13. מדוע לא יוסיף ה' להוריש את הגויים אשר נשארו בארץ לאחר מות יהושע? (כ-כב)
א. _____ ב. _____

בהצלחה!!!

תלמוד תורה מורשה

שם פרטי: _____ שם משפחה: _____ כתה: _____

שופטים פרק ג' - באורי מילים

1. רק לְמַעַן דַּעַת = כדי שידעו.
2. לְפָנַי = פעם.
3. סָרַנִי = מלכי, שרי.
4. הָאֲשֵׁרוֹת = עצים של עבודה זרה.
5. וַיִּמְכְּרֶם = מסר אותם לעם זר שישלוט בהם.
6. וַיִּזְעַקוּ = צעקו בתפילה (מתוך כאב).
7. מוֹשִׁיעַ = מציל מאויביהם ומנהיג.
8. רוּחַ ה' = רוח גבורה וחכמה מאת ה'.
9. וַתִּעַזְזוּ = הוא התגבר והתחזק.
10. עַל כֵּי = בגלל ש...
11. וַיִּךְ = הכה, הרג.
12. בֶּן הַיְמִינִי = בן לשבט בנימין.
13. אִישׁ אֶטֶר יַד יְמִינוֹ = יד ימינו היתה חלשה לעומת יד שמאל (=שמאלי).
14. מִנְחָה = מתנות.
15. שְׁנֵי פִיּוֹת = שתי פיות = שני צדדים חדים לחרב.
16. לְמַד אֶרְכָּה = האורך שלה היה קצר (כאמה).
17. וַיַּחְגֹּר אוֹתָהּ = קשר אותה.
18. לְמַדְיוֹ = לבגדיו.
19. יָרַךְ = החלק העליון של הרגל.
20. וַיִּקְרַב = הגיש.
21. בָּרִיא = שמן.
22. כָּלָה = גמר.
23. הַפְּסִילִים = שם מקום.
24. הָס = שקט! שתוק!
25. בַּעֲלִית הַמְּקָרָה = החדר העליון הקר (המאוורר).
26. הַנֶּצֶב = ידית החרב.
27. הַלְהַב = חלק החד של החרב.
28. הַחֲלָב = השומן.
29. שָׁלַף = הוציא.
30. הַפְּרָשָׁדָנָה = הפרשות שיצאו מגופו.
31. מְסִיךְ הוּא אֵת רִגְלָיו = עושה את צרכיו, מתפנה.
32. וַיַּחֲלֹ = חכו.
33. עַד בּוֹשׁ = עד בושה (הרבה זמן).
34. נִמְלַט = ברח.
35. הַתְּמַהֲמָהִם = עד שהתעכבו.
36. הַשְּׁעִירָתָהּ = להר שעיר (הרי אפרים).
37. וַתִּכְנַע = לא נלחמו יותר.
38. וַתִּשְׁקָט הָאָרֶץ = לא היתה מלחמה והגויים לא הפריעו לישראל.
39. בְּמִלְמַד הַבָּקָר = א. מקל ובראשו מסמרים לכוון את הפרות החורשות את השדה. ב. כלי חרישה.

פסוקים לשינון: ב', ד'.

תלמוד תורה מורשה

שם פרטי: _____ שם משפחה: _____ כתה: _____

שופטים - פרק ג' - שאלות חזרה

ענין 1: עם ישראל לא עמד בנסיון (א-ז)

1. מי הם הגויים אשר הניח ה' לנסות בם את ישראל? (לפי פס' ג'):
1. _____ 2. _____ 3. _____ 4. _____
2. כתוב את שני הנסיונות בהם ניסה ה' את ישראל!
א. (פס' ב') _____
ב. (פס' ד') _____
3. הוכח מפסוקים ה-ז שישראל לא עמדו בנסיון.
א. (פס' ה') _____ ב. (פס' ו') _____
ג. (פס' ו') _____ ד. (פס' ו') _____
ה. (פס' ז') _____ ו. (פס' ז') _____

ענין 2: שעבוד ישראל לכושן רשעתיים והתשועה ע"י עתניאל בן קנז (פס' ח-יא)

4. כיצד העניש ה' את ישראל על שלא עמדו בנסיון? _____
5. מי הושיע את ישראל מידי משעבדיהם? _____
6. מי עזר לשופט להלחם ולהציל את ישראל? (פס' י') _____
7. כמה שנים שקטה הארץ בימיו? _____

ענין 3: שעבוד ישראל לעגלון מלך מואב והתשועה ע"י אהוד בן גרא (פס' יב-ל)

8. לאחר מות עתניאל, ביד מי מעביד ה' את ישראל החוטאים? _____
9. לאחר שישראל זעקו לה', ה' שלח את _____ משבט _____ כדי להושיעם.
10. מדוע שלחו ישראל מנחה ביד אהוד לעגלון? _____
11. א. איזו חרב עשה אהוד? 1. _____ 2. _____
ב. מדוע עשה אותה כך? _____
ג. מדוע חגר אותה מתחת לבגדיו? _____
ד. מדוע חגר אותה על ירך ימין? _____
12. א. מדוע אמר אהוד: "דבר סתר לי אליך המלך"? _____
ב. מדוע אמר אהוד: "דבר אלקים לי אליך המלך"? _____
13. כיצד הרג אהוד את עגלון? _____
14. מדוע לא נכנסו עבדי עגלון לחדרו מיד לאחר שראו שאהוד עזב את המסדרון? _____
15. כמה שנים שקטה הארץ לאחר הניצחון? _____

ענין 4: שמגר בן ענת מושיע את ישראל מיד הפלישתים (פס' לא)

16. שמגר בן ענת נלחם בעם ה- _____ היכה בהם בכלי _____ והרג _____ איש.
17. מהו "מלמד הבקר"? א. _____
ב. _____

בהצלחה!!

תלמוד תורה מורשה

שם פרטי: _____ שם משפחה: _____ כתה: _____

שופטים פרק ד' - באורי מילים

1. וַיִּמְכְּרֶם = מסר אותם לידי הגויים.
2. בְּחַרְשֵׁת הַגּוֹיִם = שם עיר.
3. לַחֵץ = הציק להם.
4. אֲשֶׁת לְפִידוֹת = שהיתה עושה פתילות למקדש (רש"י).
5. וּמִשְׁכָּתָּהּ = תביא (ע"י שכנוע).
6. רִכְבּוֹ = המרכבות שלו, הקשורות לסוסים.
7. הַמּוֹנוֹ = העם הרב שלו.
8. אָפֶס = אבל.
9. תִּפְאָרְתָּךְ = ההתפארות, השבח שלך.
10. וַיַּעַל בְּרַגְלָיו = עלו אחריו.
11. וַיֵּט אֶהָלוֹ = נטה = (קבע) את אהלו.
12. וַיִּזְעַק = אסף (ע"י צעקות).
13. וַיָּקָם ה' = ה' עשה מהומה (בלבל, הפחיד).
14. לֹא נִשְׁאַר עַד אֶחָד = אפילו אחד.
15. סוּרְהָ = תעזוב דרכך ובוא לאהלי.
16. נֶאֱדוּד הַחֶלֶב = הכלי שבו שמים חלב.
17. אֶיֶן = אין אף אחד.
18. וַתֵּד הָאֱהָלָה = מוט הברזל שבו מחברים את חבלי האהל לאדמה.
19. הַמִּקְבָּתָהּ = פטיש.
20. בְּלֶאֱטָהּ = בשקט ובהסתר.
21. בְּרַקְתּוֹ = בצד פניו (מקום רגיש).
22. וַתִּצְנַח בְּאַרְצָהּ = נתקע בארץ.
23. וַיַּעַף = היה עיף.
24. מִבְּקֶשׁוֹ = מחפש.
25. וַיִּכְנַע = שבר והחליש.
26. הָלוֹךְ וְקָשָׁהּ = קשה יותר ויותר.
27. הַכְּרִיתוֹ = השמידו.

פסוקים לשינון: ב', ד'.

תלמוד תורה מורשה

שם פרטי: _____ שם משפחה: _____ כתה: _____

שופטים - פרק ד' - שאלות חזרה

ענין 1: שעבוד ישראל ליבין מלך חצור (וכנען) (פס' א-ט)

1. נאמר בפס' א: "ויוסיפו בני ישראל לעשות הרע בעיני ה'". בימיו של איזה שופט? (עיין מצו"ד)

_____

2. א. מדוע מכר ה' את ישראל ביד יבין מלך כנען? _____

_____

ב. היכן מלך יבין מלך כנען? _____

3. כמה שנים שיעבד יבין את ישראל? _____

4. מדוע צעקו ישראל אל ה'? א. _____

_____

ב. _____

5. הסבר: א. "ודבורה אשה נביאה" = _____

_____

ב. "אשת לפידות" = רש"י 1) _____

_____

2) _____

ג. "והיא שִׁפְטָה את ישראל" = _____

6. מדוע ישבה דבורה דוקא תחת התומר? _____

_____

7. מה אמרה דבורה לברק לעשות למען ישראל? (פס' ו) _____

8. מדוע אמרה דבורה לברק לקחת עמו רק עשרת אלפים חיילים?

א. _____

ב. _____

9. מה ענה ברק לדבורה? (פס' ח) _____

10. מה השיבה דבורה לברק על בקשתו? (פס' ט) _____

11. האם הצטרפה דבורה לצבאו של ברק? _____

ענין 2: בעזרתו של ה' מנצחים ברק ובני זבולון ונפתלי את צבא סיסרא (פס' י-טז)

12. אלו שבטים צירף אליו ברק למלחמה נגד סיסרא? _____

13. כמה חיילים היו בצבאו? _____

14. מה עשה סיסרא, לאחר ששמע על מעשי ברק? _____

15. א. מי גרם למנוסה הפתאומית של צבא סיסרא? _____

_____

ב. כיצד עשה זאת? _____

16. מי היכה בחרב את צבא סיסרא? _____

17. מה היה סופו של צבא סיסרא? (פס' טז) _____

18. עיין בפרק ה פס' כ-כא וכתוב, אלו דברים נוספים גרמו למפלת צבא סיסרא?

_____

_____

19. לפי חז"ל, מדוע זכה ברק להושיע את ישראל? _____

_____

תלמוד תורה מורשה

שם פרטי: _____ שם משפחה: _____ כתה: _____

ענין 3 : בריחת סיסרא והריגתו על ידי יעל (פס' יז-כב)

20. עיין בפסוקים יא, י"ז וכתוב: מדוע נס סיסרא דוקא לאהל יעל אשת חבר הקיני?

_____

21. קרא פס' יח-יט וכתוב, כיצד מתכננת יעל את הריגתו של סיסרא?

א. אומרת אליו - _____ ב. מכסהו ב _____

ג. משקה אותו ב _____ ד. ושוב מכסהו ב _____

22. א. מה ביקש סיסרא לשתות? _____ ב. מה נתנה לו יעל? _____

ג. מדוע נתנה לו יעל דוקא דבר זה? _____

23. מה אמר סיסרא ליעל לעשות כדי שלא יגלוהו? (פס' כ) _____

24. כיצד הרגה יעל את סיסרא? _____

25. מדוע לא הרגה אותו בחרב? _____

26. מה הראתה יעל לברק? _____

27. למי התכוונה דבורה, באומרה "כי ביד אשה ימכר ה' את סיסרא"? _____

_____

ענין 4 : הכנעת יבין מלך כנען (פס' כג-סוף)

28. מי הכניע את יבין מלך כנען? _____

29. מי הכרית את יבין מלך כנען? _____

בהצלחה !!!

תלמוד תורה מורשה

שם פרטי: _____ שם משפחה: _____ כתה: _____

שופטים פרק ה' – שירת דבורה – באורי מילים

1. בְּפָרַע = כאשר פרעו (=התקיפו, בזזו והרגו)
2. פְּרָעוֹת = התקפות של הרג וביזה.
3. בְּהִתְנַדֵּב = כאשר התנדב.
4. הֶאֱזִינוּ = הקשיבו היטב.
5. רִזְנִים = שרים.
6. בְּצֹאתָךְ = כאשר יצאת.
7. בְּצַעֲדָךְ = כאשר צעדת (=הלכת למלחמה).
8. רָעָשָׁה = רעדה מפחד.
9. נָטְפוּ = הורידו טיפות של גשם.
10. עָבִים = עננים.
11. חִדְּלוּ = הפסיקו.
12. אֶרְחוֹת = שיירות שעוברות בדרכים.
13. נְתִיבוֹת = דרכים.
14. אֶרְחוֹת עֶקְלָלוֹת = שבילים מעוקמים, מפותלים ועוקפים.
15. פְּרִזּוֹן = ערים פרוזות (=לא מבוצרות בחומות).
16. שְׁקִמְתִי = שְׁקִמְתִי.
17. אֱלֹהִים חִדְּשִׁים = אלילים.
18. לָחַם = נלחמו.
19. שְׁעָרִים = בשערי העיר.
20. מָגֵן = כלי הגנה על הלוחם.
21. וְרִמַּח = כידון.
22. לְחוֹקֵי יִשְׂרָאֵל = חכמי וגדולי ישראל (=שמלמדים את חוקי התורה).
23. אֶתְנֹת = נקבות חמורים.
24. צָחֲרוֹת = לבנות.
25. יִשְׁבֵי עַל מְדִין = יושבים בדין ומשפט.
26. שִׁחוּ = ספרו.
27. מְקוֹל מְחַצְצִים = הקול שנגרם מדריכה על חצץ (=אבנים קטנות).
28. מְשֻׁאָבִים = מקומות ששם שואבים מים (בארות).
29. יִתְנֶנּוּ = ילמדו וישננו.
30. צְדָקוֹת ה' = ישועות ה'.
31. צְדָקַת פְּרִזּוֹנוֹ בְּיִשְׂרָאֵל = הישועות שעשה לערים שתהיינה מעכשיו שוב פרוזות (=ללא חומה).
32. וּשְׁבָה שְׁבִינָךְ = קח בשבי.
33. עוֹרֵי עוֹרֵי = התעוררי והתחזקי (להודות לה!).
34. יָרַד = שָׁלַט.
35. שָׁרִיד = חלק קטן מישראל.
36. לְאֲדִירִים עָם = החזקים והגבורים שבחיילי סיסרא.
37. מְנִי = מן.
38. שְׁרָשָׁם = השורש שלהם (=ההתחלה שלהם) = יהושע.

תלמוד תורה מורשה

שם פרטי: _____ שם משפחה: _____ כתה: _____

שופטים פרק ה' - שירת דבורה - המשך באורי מילים

39. בַּעֲמֹמֶיךָ = בעם הרב שלך (=שאול המלך).
40. מַחֲקָקִים = חכמים.
41. מְשֻׁכִּים בְּשֵׁבֶט סַפֵּר = כותבים בעט של סופרים.
42. וְשָׂרֵי = השרים.
43. שִׁלַּח בְּרַגְלָיו = ששלחו אותו לרדוף ברגל.
44. בְּפִלְגוֹת = בפילוגים (=בזה שהוא נפרד מכולם).
45. חֲקָקֵי לֵב = מחשבות והרהורי הלב.
46. הַמְשַׁפְּתִים = גדרות הצאן.
47. חֲקָרֵי לֵב = חקירות ושאלות הלב.
48. מִפְּרָצָיו = המפרצים של הים.
49. עִם חֲרָף נִפְשׁוּ = היה מוכן להסתכן ולמסור את נפשו במלחמה.
50. מְרוֹמֵי שָׂדֶה = שדות במקומות רמים וגבוהים.
51. בָּצַע כָּסֶף = לא רצו כסף (באו חינם).
52. מִמְּסֻלוֹתָם = מהמסלולים והדרכים שלהם.
53. גְּרָפָם = גרף (=שטף וסחף) אותם.
54. קְדוּמִים = מזמן קדום.
55. עֵז = בגבורה.
56. הִלְמוּ = היכו, דפקו חזק.
57. דְּהָרוֹת = ריצה מהירה.
58. אֲבִירוֹ = גיבוריו.
59. אֲזָרוּ מְרוֹז = קללו את העיר מרוז.
60. שָׂאֵל = בקש.
61. בְּסֻפְלֵי אֲדִירִים = ספל גדול.
62. הִקְרִיבָה = הגישה.
63. לְהִלְמוֹת עַמְלִים = פטיש של בעלי מלאכה.
64. וְהִלְמָה = היכתה ודפקה בכח (את סיסרא).
65. מְחַקֵּה רֹאשׁוֹ = תקעה בראשו.
66. וּמְחַצָּה = מעכה.
67. וְחִלְפָה רַקְתּוֹ = העבירה לצד השני דרך הרקה שבצידי ראשו.
68. כָּרַע = ירד על ברכיו.
69. נָפַל = נרדם.
70. שָׁדוּד = הרוג.
71. נִשְׁקָפָה = הביטה, הסתכלה.
72. וַתִּינַבֵּב = יללה בבכי.
73. בָּעֵד הָאֲשָׁנָב = דרך חלון קטן.
74. בְּשֵׁשׁ = התעכב.
75. פְּעָמָי = צעדי.
76. אֲמָרֶיהָ לָהּ = דבריה לעצמה.
77. רַחֵם רַחֲמָתִים = נערה או שתיים.
78. שָׁלַל צְבָעִים = שלל של בגדים צבעוניים.
79. כָּצֵאת הַשָּׁמֶשׁ = כזריחת השמש
80. בְּגִבְרָתוֹ = בחוזק שלו.

תלמוד תורה מורשה

שם פרטי: _____ שם משפחה: _____ כתה: _____

שופטים - פרק ה' - שירת דבורה - פירוש הפרק (בעזרת הרב גדעון בשן שליט"א)

ענין 1: פתיחת השירה והתשבחות לה' על ישועותיו לישראל (פס' א-ה)

- א. וַתִּשֶׁר דְּבוֹרָה וּבָרַק בֶּן אֲבִינֵעַם = דבורה שרה (ברוח הנבואה) ואח"כ שר גם ברק (והחיילים).
ביום ההוא לאמר = ביום הניצחון על סיסרא.
- ב. בַּפְּרַע פְּרָעוֹת בְּיִשְׂרָאֵל = כאשר האויבים (יבין, סיסרא והכנענים) התקיפו, בזזו והרגו בישראל.
בַּהֲתַנְדֵּב עִם = עם ישראל התנדב (רובו) לצאת ברצון למלחמה נגדם.
בָּרְכוּ ה' = על זה צריך לברך את ה' שנתן לעמו כוחות גבורה לכך.
- ג. שְׁמָעוּ מְלָכִים = הקשיבו לי מלכי האומות.
הֲאִינֹנוּ רִזְנִים = הקשיבו היטב, כל השרים, לדברי.
אֲנֹכִי לַה' = אני שייכת לה' ומאמינה בו (ולכן):
אֲנֹכִי אֲשִׁירָהּ, אֲזַמְּרָה לַה' אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל = אני אשיר ואזמר להודות לה', שהוא אלקי ישראל והצילנו.
- ד. ה' בְּצִאתָךְ מִשְׁעִיר = ה', כאשר יצאת עם ישראל מהר שעיר (בדרכם ממצרים לא"י).
בְּצִעְדְךָ מִשְׁדֵּה אֲדָוָה = כאשר צעדת עם ישראל מארץ אדום עשית מלחמות גדולות נגד הגויים:
סיחון ועוג ועזרת לישראל מן השמים. (זה היה נראה כאילו):
אֶרְצָךְ רָעֵשָׁה = הארץ רעדה מפחד.
גַּם שָׁמַיִם נָטְפוּ = גם השמים הורידו טיפות של גשם.
גַּם עֵבִים נָטְפוּ מֵאֵם = גם העננים הורידו טיפות של מים (כאילו בכו מפחד).
ה. הָרִים נָזְלוּ מִפְּנֵי ה' = גם ההרים (כאילו) נזלו מפחד מפני ה' (משל לגויים שפחדו מה' שנלחם לישראל).
- ז. זֶה סִינִי = וכך היה גם בהר סיני, בזמן קבלת התורה.
מִפְּנֵי ה' אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל = בהר נראו אז עשן קולות ולפידים כי ה' ירד עליו.

ענין 2: רע לישראל בזמן השעבוד ליבין (ו-ח) והצורך להודות לה' לאחר הנצחון (ט-יא)

- ו. בִּימֵי שִׁמְגָר בֶּן עֲנַת בִּימֵי יַעֲלֵ = (אבל) בזמן השופט שמגר בן ענת ואח"כ בזמן יעל, היה מצב רע לישראל כי:
חָדְלוּ אֲרָחוֹת = הפסיקו השיירות של הסוחרים לעבור בארץ (מפחד הגויים).
וְהִלְכִי נְתִיבוֹת = האנשים שהולכים בדרכים.
יָלְכוּ אֲרָחוֹת עֲקֻלְקֻלוֹת = הלכו בשבילים מעוקמים (כדי לא להפגש באויבים).
ז. חָדְלוּ פְּרוֹזֵן בְּיִשְׂרָאֵל חָדְלוּ = הפסיקו ישראל לגור בערים ללא חומה (מפחד).
עַד שִׁקְמַתִּי דְּבוֹרָה = עד שקמתי אני להושיע את ישראל.
שִׁקְמַתִּי אִם בְּיִשְׂרָאֵל = שקמתי להיות כמו אמא לעם ישראל (שדואגת לבנה במסירות ומנהיגה אותה).
ח. יִבְחַר אֱלֹהִים חֲדָשִׁים = וכל זה היה מפני שישראל בחרו לעבוד לאלילים.
אֲזַ לֶחֶם שְׁעָרִים = אז, המלחמה עם הגויים היתה כבר בשערי הכניסה לערי ישראל.
מִגֵּן אִם יִרְאֶה וְרִמַּח = ואפילו מגן וכידון אינם נראים בידיהם (כי ישראל פוחדים להילחם בגויים).
בְּאַרְבָּעִים אֵלֶף בְּיִשְׂרָאֵל = אפילו אם יש בישראל ארבעים אלף איש שיכולים להילחם, אינם מנסים לנצח את האויבים (מפחד).

תלמוד תורה מורשה

שם פרטי: _____ שם משפחה: _____ כתה: _____

שופטים - פרק ה' - המשך פרוש שירת דבורה

- ט. לְבִי לְחֻקֵּי יִשְׂרָאֵל = הלב שלי אוהב את חכמי ישראל (שמלמדים את ישראל את חוקי התורה).
הַמְתַּנְדְּבִים בָּעַם = שהתנדבו לצאת למלחמה ולעודד את העם להילחם.
בָּרְכוּ ה' = ברכו את ה' והודו לו על הניצחון.
י. רַכְבֵּי אֲתָנוֹת צָחֵרוֹת = הסוחרים העשירים שרוכבים על אתונות (=נקבות החמורים) לבנות
(=יקרות יותר).
יִשְׁבִּי עַל מְדִין = והחכמים שיושבים בדין (לשפוט את ישראל).
וְהִלְכִי עַל דֶּרֶךְ = וכל אלו שהולכים בדרכים היום (ואינם פוחדים יותר מהתקפות הגויים).
שִׁיחוּ = כולכם, שבחו וספרו לכולם על ישועת ה' ונפלאותיו.
יא. מְקוֹל מְחַצְצִים = אלו שפחדו ללכת לבאר המים בגלל החצץ (=אבנים קטנות) שיש שם, (שמא יעשה
רעש והאויבים יגלום ויתפשו).
בֵּין מְשֻׁאֲבִים = ליד באר המים (=שם שואבים מים).
שָׁם יִתְּנוּ צְדָקוֹת ה' = שם ליד הבאר סִפְרוּ לכולם על הצדקה והחסד שעשה ה' לכם. (שפעת לא
מפחדים לשאוב)
צְדָקַת פְּרוֹזְנוֹ בְּיִשְׂרָאֵל = החסד שעשה ה' בכך, שעכשיו אפשר לגור בערים פרוזות (=ללא חומה),
כי כעת אין חשש מהתקפת האויבים (לעומת פסוק ז).
אֲזַ יִרְדּוּ לְשַׁעְרִים = ואפשר כבר לרדת לשערי העיר ללא פחד (לעומת פסוק ח').
עַם ה' = עם ישראל.

ענין 3: דברי התשבחות למתנדבים להלחם, והגנוי למשתמטים (יב-יח)

- יב. עוֹרֵי עוֹרֵי דְבוּרָה = התעוררי והתחזקי דבורה (להודות לה').
עוֹרֵי עוֹרֵי דְבָרִי שִׁיר = התעוררי והתחזקי לומר שירה. (חז"ל: נפסקה ממנה רוח הנבואה בגלל
מה שאמרה לא כל כך בענוה בפסי' ז וכעת חזרה רוח הנביאה).
קוֹם בָּרַק וְשָׁבָה שְׁבִיךְ בֵּין אֲבִינָעַם = הזדרזו ברק וקח בשבי את השלל מן האויבים.
יג. אֲזַ יִרְדּוּ שְׂרִידֵי לְאֲדִירִים, עַם = אז (במלחמה) שלטו והתגברו חלק קטן מישראל (חיילי ברק) על עם חזק
וגבור (חיילי סיסרא).
ה' יִרְדּוּ לִי בְּגִבּוֹרִים = ה' שִׁלַּט והתגבר בשבילי על הגיבורים (חיילי סיסרא).
יד. מִנֵּי אֲפָרִים שְׂרָשָׁם בְּעַמְלֶק = אחרי שבט אפרים, נולד אדם שנלחם בעמלק (והוא יהושע).
אֲחֵרִיד בְּנִימִין בְּעַמְמִיד = אחרי שבט אפרים, ילחם בעמלק שבט בנימין עם עם רב (והוא שאול
המלך עם חייליו הרבים).
מִנֵּי מְכִיר יִרְדּוּ מְחַקְקִים = מאנשי מכיר בן מנשה באו גם הדיינים להשתתף במלחמה.
וּמִזְבוֹלָן מְשֻׁכִּים בְּשֵׁבֶט סִפֵּר = ומשבט זבולון באו למלחמה גם הסופרים (שכותבים בעט מיוחדת).
טו. וְשָׂרֵי בִישָׁשְׁכָר עַם דְּבָרָה = גם השרים בשבט יששכר (והם החכמים) באו עם דבורה למלחמה (ללמד
את ישראל תורה ומשפט ולהלחם).
וַיִּשְׁשַׁכְר, בֶּן בָּרַק, בְּעַמְמֶק שִׁלַּח בְּרַגְלָיו = ובני יששכר כמו ברק נשלחו (ע"י דבורה) לרדת מההר אל
העמק ולרדוף ברגליהם אחר סיסרא ועשו זאת ללא פחד.
בְּפִלְגוֹת רְאוּבֵן = בפילוג של ראובן (מהשבטים שנלחמים ושלא בא עמם).
גְּדִלִים חֻקְקֵי לֵב = על זה גדולות המחשבות בלבן? (ומאיזו סיבה לא הצטרף למלחמה?).

תלמוד תורה מורשה

שם פרטי: _____ שם משפחה: _____ כתה: _____

שופטים - פרק ה' - המשך שירת דבורה

טו. לְמָה יִשְׁבֶּת בֵּין הַמְשַׁפֵּתִים = למה ישבת בין גדרות הצאן?

לְשִׁמְעַ שְׂרָקוֹת עֲדָרִים = ושמעת את שריקותיהם של הרועים לצאנם (במקום את קולות

המלחמה?)

לְפִלְגוֹת רְאוּבֵן גְּדוּלִים חֲקָרֵי לֵב = על הפילוג של ראובן (מהשבטים שנלחמים) גדולות השאלות

עליו, מאיזו סיבה לא בא למלחמה עם אָחִיו?

יז. גִּלְעָד בְּעֶבֶר הַיַּרְדֵּן שָׁכֵן = גלעד (=בן מכיר בן מנשה) שכנו של ראובן, גם הוא היה בעבר הירדן

המזרחי, ובכל זאת הצטרף למלחמה!

וְדָן לְמָה יִגּוֹר אֲנִיּוֹת? = אבל דן, למה נשארת על האניות שלך, והמשכת להפליג בים ולא הצטרפת

למלחמה?

אֲשֶׁר יֵשֵׁב לְחוּף יַמִּים וְעַל מִפְרָצָיו יִשְׁכֹּן = לשבת אשר, לעומת דן, יש סיבה מדוע לא בא: כי היה

צריך לשמור על הנמלים, מחשש להתקפת האויב.

יח. זְבֻלוֹן עִם חֲרָף נִפְשָׂו לְמוֹת = אנשי שבט זבולון היו מוכנים להסתכן ולמסור נפשם למלחמה.

וְנִפְתְּלֵי עַל מְרוֹמֵי שָׂדֶה = וכך גם אנשי שבט נפתלי, ששדותיהם היו בהרים גבוהים.

ענין 4: תאור הנצחון וניסי ה' (יט-כב)

יט. בָּאוּ מַלְכִים נִלְחָמוּ = באו מלכים נוספים להלחם יחד עם סיסרא נגד ישראל.

אִז נִלְחָמוּ מַלְכֵי כְנַעַן בְּתַעֲנֵךְ עַל מִי מִגְּדוֹ = אז נלחמו מלכי הכנענים ליד העיר תענך, שנמצאת ליד

הנחל סמוך למגידו - שהוא נחל קישון.

בַּצַּע כֶּסֶף לֹא לָקְחוּ = הם לא לקחו מיבין כסף בשכר אלא **התנדבו** להלחם נגד ישראל **בחינם**

מרוב שנאתם לישראל.

כ. מִן שָׁמַיִם נִלְחָמוּ = מן השמים הקב"ה נלחם לישראל נגד סיסרא.

הַכּוֹכְבִים מִמַּסְלוֹתֵם נִלְחָמוּ עִם סִיסְרָא = הכוכבים שיצאו ממסלוליהם הקבועים עזרו להלחם נגד

סיסרא. (חז"ל: ע"י שחממו את כידוניהם של האויב).

כא. נַחַל קִישׁוֹן גָּרְפָם = נחל קישון סחב והטביע את חיילי סיסרא (חז"ל: כי רצו חיילי סיסרא להתקרב

במים מחום הכידון שעבר לידיהם).

נַחַל קְדוּמִים נַחַל קִישׁוֹן = נחל קישון הוא נחל שהמים בו היו מימי קדם (=מזמן), (ותמיד היו

מועטים ועכשיו עלו, גאו והטביעו את חיילי סיסרא, שרצו להתקרב בו).

תְּדַרְכֵי נִפְשֵׁי עַז = וישראל דרכו (=נלחמו) שם בגבורה ובבטחון, באלו שלא טבעו וברחו.

כב. אִז הִלְמוּ עַקְבֵי סוּס = אז היכו ודפקו חזק עקבות הסוסים (באדמה).

מִדְּהָרוֹת דְּהָרוֹת אֲבִירָיו = מהריצה המהירה של סוסי סיסרא שברחו עם גיבוריו.

ענין 5: הקללה ליושבי מרוז, והברכה ליעל על הריגת סיסרא (כג-כז)

כג. אֲרוֹ מְרוֹז אֲמַר מְלֹאךְ ה' = קללו את העיר מרוז, אמר לי מלאך ה'.

אֲרוֹ אֲרוֹר יִשְׁבִּיָהּ = קללו מאד את יושביה (אשר גרו קרוב לשדה הקרב).

כִּי לֹא בָאוּ לְעִזְרַת ה' = כי לא באו לעזור לה' במלחמה (מי שנלחם נגד ישראל הוא נלחם גם נגד ה').

לְעִזְרַת ה' בְּגִבּוֹרִים = לעזור לה' במלחמה נגד גבורי סיסרא.

כד. תְּבַרַךְ מְנַשִּׁים יַעַל אֵשֶׁת חֶבֶר הַקִּינִי = יעל אשת חבר הקיני (מיתרו) תהיה מבורכת יותר מכל הנשים.

(בגלל מעשה גבורתה בהריגת סיסרא).

מְנַשִּׁים בְּאֵהָל תְּבַרַךְ = תתברך ע"י ה' על שישבה באהלה וכך יכלה להורגו.

תלמוד תורה מורשה

שם פרטי: _____ שם משפחה: _____ כתה: _____

שופטים - פרק ה' - המשך פרוש שירת דבורה

- כה. מים שאל - חלב נתנה = מים ביקש (סיסרא), אך יעל נתנה לו דוקא חלב (הגורם לשנה).
בספל אדירים הקריבה חמאה = בספל גדול הגישה לו את השומן של החלב (=חמאה) כדי לגרום
לו שישן ותוכל להורגו בקלות.
כו. ידה ליתד תשלחנה = היא שלחה את ידה השמאלית לקחת את יתד האהל.
וימינה להלמות עמלים = וביד ימינה החזיקה בפטיש של בעלי מלאכה.
והלמה סיסרא = ואז היכתה בכח בעזרת הפטיש על היתד.
מחקה ראשו = ותקעה את היתד בראשו של סיסרא הישן.
ומחצה וחלפה רקתו = ובמפתה מעכה את ראשו והיתד עבר דרך הרקה שלו לצד השני.
כז. בין רגליה כרע נפל שקב = ליד רגליה (של יעל) ירד סיסרא, על המיטה, נפל מעייפות ונרדם.
בין רגליה כרע נפל = ליד רגליה נפל הרוג ללא רחמים.
באשר כרע שם נפל שדוד = במיטה ששכב בה, שם נשאר לשכב הרוג.

ענין 6: אם סיסרא מצפה לשוא לשוב בנה עם השלל מהמלחמה וסיום השירה (פס' כח-סוף)

- כח. בעד החלון נשקפה = דרך החלון הביטה, אם סיסרא.
ותיבב אם סיסרא בעד האשנב = אם סיסרא יללה בבכי, כשהיא מסתכלת דרך החלון ושואלת:
מדוע בשש רכבו לבוא? = מדוע התעכבה מרכבתו של סיסרא בני לחזור מן המלחמה?
מדוע אחרו פעמי מרכבותיו? = מדוע אחרו להגיע לאזני קול צעדי הסוסים של המרכבות שלו?
כט. חכמות שרותיה תענינה = השרות החכמות שלה ענו לה:
אף היא תשיב אמריה לה = גם היא אמרה לעצמה אותם הדברים, ש...
ל. הלא ימצאו יחלקו שלל = הרי ודאי ימצאו (חיילי סיסרא) הרבה שלל מנצחונם על ישראל ולכן הם
מתעכבים, כדי לחלק אותו ביניהם.
רחם רחמתי לראש גבר = נערה או שתי נערות מישראל לקח לעצמו כל גבר מחיילי סיסרא כשלל.
שלל צבעים לסיסרא = שלל של בגדים בצבע לקח סיסרא. (יקרים!)
שלל צבעים רקמה = שלל של בגדים רקומים בצבעים לקח סיסרא. (יקרים!)
צבע רקמתי לצוארי שלל = בדים צבועים ורקומים משני הצדדים שעטפו בהם את צווארי
הנערות השבויות מישראל (כולם דברים יקרים).
[וכמובן מחשבות אלו היו לא נכונות!]
לא. בן יאבדו כל אויביך ה' = כמו שמת סיסרא, כך יאבדו (=ימותו) כל אויביך ה' (=האויבים של
ישראל, שהם גם אויבי ה').
ואהביו כצאת השמש בגברתו = ואוהבי ה' יתחזקו כמו זריחת השמש (שהולכת כל הזמן ומאירה
יותר ויותר).
ותשקט הארץ ארבעים שנה = לא היתה מלחמה בארץ ארבעים שנה (בגלל הנצחון הגדול פחדו
הגויים מה' ומישראל).

תלמוד תורה מורשה

שם פרטי: _____ שם משפחה: _____ כתה: _____

שופטים פרק ה' - שאלות חזרה

ענין 1: פתיחת השירה והתשבחות לה' על ישועותיו לישראל (פס' א-ה)

1. מדוע שרה דבורה לה'?

_____

ענין 2: מצבם החמור של ישראל (ו-ח) והקריאה להודות לה' לאחר הנצחון (ט-יא)

2. איזה שופט מזכירה דבורה בשירתה?

_____

3. מה היה מצבו של העם בזמן השעבוד ליבין לפי שירתה של דבורה? (כל מילה מרמזת!)

א. "פְּרָעוֹת" - (פס' ב')

_____

ב. "אֶרְחוֹת" -

_____

ג. "אֶרְחוֹת עֶקְלָקְלוֹת" -

_____

ד. "פְּרָזוֹן" -

_____

ה. "לְחֵם שְׁעָרִים" -

_____

ו. "מִגֵּן ... נְרַמַּח" -

_____

ז. "מִחֻצְצִים" -

_____

4. כיצד השתנה מצב העם לאחר הנצחון? (פס' י, יא)

_____

5. למי קוראת דבורה, שישבח ויפרסם את ישועות ה'?(ט, י, יא)

_____

6. מדוע העניש ה' את ישראל ומכרם ביד הכנענים? (פס' ח)

_____

ענין 3: דברי התשבחות למתנדבים להלחם, והגנוי למשתמטים שנשארו בביתם (יב-יח)

7. אלו שבטים משבחת דבורה, על שבאו לעזור במלחמה?

_____

8. אלו שבטים או אנשים מְגָנָה (=ההיפך מלשבת) דבורה, על שלא באו לעזור במלחמה?

_____

ענין 4: תאור הנצחון ונסי ה' במלחמה נגד צבא סיסרא (פס' יט-כב)

9. כיצד ניצח ברק את צבאו הענק של סיסרא, לפי שירת דבורה?

_____

ענין 5: הקללה ליושבי מרוז והברכה ליעל על הריגת סיסרא (כג-כז)

10. דבורה מקללת את יושבי מרוז "כי לא באו לעזרת ה'" (פס' כג). מה פרוש "לעזרת ה'", הרי צריך לעזור לישראל שהם הנלחמים באויב?

_____

11. כיצד הרגה יעל את סיסרא, לפי שירת דבורה?

_____

ענין 6: אם סיסרא מצפה לשוא לשוב בנה עם השלל מהמלחמה וסיוס השירה (כח-לא)

12. מה חשבה אם סיסרא לסיבת התמהמותו (=התעכבותו) של בנה מלשוב הביתה מהמלחמה?

_____

תלמוד תורה מורשה

שם פרטי: _____ שם משפחה: _____ כתה: _____

שופטים פרק ו' - באורי מילים

1. וַתָּעַז = התגברה.
2. הַמְנַהֲרוֹת = מערות עם פתח של אור.
3. הַמְצַדּוֹת = מבצרים חזקים.
4. וַיִּשְׁחִיתוּ = הרסו וקלקלו.
5. עַד בּוֹאֵךְ = עד שתבוא (בסביבות).
6. מְחִיָּה = מזון.
7. כְּדֵי אֲרָבָה לְרֹב = רבים כמו הארבה שמחסל את השדות.
8. וַיִּדַּל = נהיה דל, מסכן ועני.
9. חִבֵּט = מָפָה (כדי לדוש).
10. בָּגַת = מקום שבו דורכים את הענבים ליון.
11. לְהַנִּיֵּס = להבריא (שלא יתפסו המדיינים).
12. וַאֲיָהּ = היכן?
13. נִטְשָׁנוּ = עזב אותנו.
14. אֲלָפִי = משפחתי.
15. לֹא תִמָּשׁ = אל תעזוב.
16. וַאֲיַפְת־קָמַח = כמות מסויימת של קמח.
17. בְּפָרוֹר = בסיר.
18. הִלְזוּ = הזהו.
19. הַמְשַׁעֲנֹת = מקל שעליו נשענים.
20. צוֹר = סלע.
21. עַל רֹאשׁ הַמְּעוֹז = על גבי הסלע.
22. בַּמְּעַרְכָּה = מקום שטוח שבו מסדרים הקרבן.
23. נִתְּבַר = נשבר.
24. כְּרִתָּה = נכרתה = נשברה.
25. הַאֲתָם תִּרְיֹבוּן = האם אתם תריבו בשביל הבעל?
26. וַיִּזְעַק = התאסף.
27. אִם יִשְׁךְ מוֹשִׁיעַ בִּיָּדִי = אם אתה תעזור לי.
28. מְצִיג = מעמיד, שם.
29. גִּזַּת הַצָּמָר = חתיכת צמר גזוזה.
30. חֲרָב = יובש.
31. וַיִּזֶּר = סחט.
32. וַיִּמְצָץ = הוציא מיץ.
33. מְלוֹא הַסֶּפֶל מֵיָם = ספל מלא במים.

תלמוד תורה מורשה

שם פרטי: _____ שם משפחה: _____ כתה: _____

שופטים פרק ו' - שאלות חזרה

ענין 1: ישראל נמכרים ביד מדין בגלל רשעותם, ותוכחת הנביא על כך (א-י)

1. מה עשו מדין, עמלק ובני קדם לעם ישראל?
2. מה עשו ישראל כדי להינצל ממדין?
3. א. האם חזרו ישראל בתשובה?
ב. הוכח מהפסוקים
4. כיצד הוכיח נביא ה' את ישראל?

ענין 2: מלאך ה' נותן אות לגדעון ושולחו להושיע את ישראל (יא-כד)

5. א. מדוע חבט גדעון חיטים בגת?
ב. עיין ברש"י "א ד"ה: "וגדעון בנו" וכתוב איזו מידת התנהגות אפשר ללמוד מגדעון "החובט חיטים בגת...?"
6. כיצד לימד גדעון זכות על ישראל? (רש"י יג)
7. באלו פסוקים אפשר לראות שדיבורו של גדעון היה בנימוס ובדרך ארץ?
8. הוכח שהמלאך בא בפסח! (העזר ברש"י).
9. הוכח את צניעותו וענותנותו של גדעון!
10. כיצד הבין גדעון שהאדם שדיבר עמו הוא מלאך ה'?
11. א. מה בנה גדעון?
ב. כיצד קרא לו?

ענין 3: גדעון עושה את דבר ה' וקורא לישראל להלחם (כה-לה)

12. מה עשה גדעון בעפרה לפי צווי ה'?
א. _____
ב. _____
ג. _____
ד. _____
13. מדוע נקרא גדעון "ירובעל"?

ענין 4: גדעון מקבל מה' אותות על ישועת ישראל (לו-מ)

14. מדוע ביקש גדעון אותות מה'?
15. השלם את הנאמר על שני הנסיונות שביקש גדעון מאת ה'.
נסיון א' ביקש: גיזת הצמר תהיה _____ והארץ תהיה _____
ה' עשה שגיזת הצמר _____ והארץ היתה _____
נסיון ב' ביקש: גיזת הצמר תהיה _____ והארץ תהיה _____
ה' עשה שגיזת הצמר _____ והארץ היתה _____
16. איזה נסיון היה יותר ניסי?
17. א. כתוב את הנמשל של הנסיון הראשון.
ב. כתוב את הנמשל של הנסיון השני.
18. מדוע לא הסתפק גדעון באות אחד?

תלמוד תורה מורשה

שם פרטי: _____ שם משפחה: _____ כתה: _____

שופטים פרק ז' - באורי מילים

1. על עין חרד = ליד מען חרוד.
2. מתתי = קדי שאתן.
3. פן ותפאר עלי = שמא יתגאו ישראל כנגד ה'.
4. וחרד = פוחד.
5. ישב = יחזור.
6. ויצפר = ישכים בבוקר.
7. עוד העם רב = עדן הם רבים.
8. ואצרפנו = אבחר ממנו.
9. ילק = ילקק.
10. תציג אותו לבד = תעמיד אותו בקבוצה נפרדת.
11. תחזקנה ידן = תתעודד ותתחזק.
12. אל קצה החמשים = בקצה המחנה עליו שומרים אנשים עם נשק.
13. לפלים = חונים.
14. (צלול =) צליל לחם שערים = לחם צלוי עשוי משעורים.
15. מתהפך = מתגלגל.
16. מספר החלום = ספור החלום.
17. ואת שברו = פתרון החלום.
18. ויחץ = חלק.
19. ראשים = חלקים.
20. ראש האשמכת התיכונה = תחילת החלק האמצעי של הלילה.
21. הקם הקימו את השמרים = ברגע שהעירו את השומרים החדשים.
22. ונפוץ הפדים = נפצו, שברו את כדים.
23. איש תחתיו = כל אחד יעמיד במקומו.
24. ויצעק = נאספו (ע"י קריאות וצעקות).
25. ולכדו להם את המים = תפסו את המעברות שבנחל (=מקומות המעבר).
26. ואת הירדן = תפסו את המעברות שעל הירדן.
27. בצור עורב = שם מקום.
28. ביקב זאב = שם מקום.
29. מעבר לירדן = כשעבר את הירדן (לרדוף אחריהם).

תלמוד תורה מורשה

שם פרטי: _____ שם משפחה: _____ כתה: _____

שופטים פרק ז' - שאלות חזרה

ענין 1: בחירת חייליו של גדעון למלחמה נגד מדין (א-ח)

1. הסבר: "וישפם ירובעל הוא גדעון".
_____
2. מדוע לא רצה ה' שיהיו חיילים רבים בצבא גדעון?
_____
3. א. אלו סוג של אנשים שבו לביתם מהצבא בפעם הראשונה?
_____
- ב. כמה הם היו?
_____
- ג. כמה חיילים נשארו בצבא גדעון?
_____
4. א. אלו אנשים שבו לביתם מהצבא בפעם השנייה (ליד המעיין)?
_____
- ב. מדוע שלח גדעון דוקא אנשים אלו לביתם?
_____
- ג. כמה חיילים נשארו לבסוף בצבא גדעון?
_____

ענין 2: גדעון מתחזק בשומעו את חלום המדיני ופתרונו (ט-טו)

5. מדוע פחד גדעון לרדת להלחם במדין?
_____
6. א. מה היה החלום שחלם החייל המדיני? (פס' יג)
_____
- ב. כיצד פתר המדיני את חלום חברו?
_____
- ג. הסבר את המשל והנמשל בחלום זה.
_____

ענין 3: ההתקפה על מחנה מדין, עזרת ה' להרגם ולנצחם והריגת עורב וזאב (טז-סוף)

7. כיצד ידע גדעון לתכנן את מלחמתו במדיינים?
_____
8. גדעון מתקיף את מחנה מדין כך:
א. חילק את מחנהו ל _____ ראשים, בכל ראש = (קבוצה) _____ חיילים.
ב. גדעון ו _____ איש באו בראש האשמורת _____ ותקעו _____ ושברו _____.
ג. ואז "שלושת הראשים" תקעו כלם ב _____ ושברו את _____ החזיקו ביד שמאלם _____ וביד ימינם _____ וקוראים: " _____ " (כ)
ד. ואז נעמדו כולם _____ למחנה ואנשי מדין _____ (פס' כא).
ה. וה' עזר בכך ששם את " _____ איש _____ " וכל מחנה מדין _____ עד בית השיטה וכו' (פס' כב).
9. מאלו שבטים באו לעזרת גדעון ואנשיו? א. _____ ב. _____ ג. _____
10. א. את איזה שבט ציוה גדעון "ללכוד" את המים (=לתפוס את המעברות שעל הנחל)?
_____
- ב. אלו אנשים נלכדו ע"י אנשי אפרים?
_____
- ג. מה עשו להם?
_____
11. רשות. מדוע הזעיק גדעון לעזרתו עוד שבטים (כג) הרי ה' אמר לו שיקח מעט חיילים? (ב')

בהצלחה!!!

תלמוד תורה מורשה

שם פרטי: _____ שם משפחה: _____ כתה: _____

שופטים פרק ח' - באורי מילים

1. לבלתי קראות לנו כי הלכת להלחם במדן = מדוע לא קראת לנו בתחילת המלחמה?
2. מה עשיתי עתה ככם = הלואי והייתי עושה כמעשכם. (שהרגתם את עורב וזאב שרי מדין)
3. עללות = הענבים שנשארו בגפן לאחר הבציר.
4. מבציר = קטיף הענבים.
5. ומה יכלתי עשות ככם = הלואי ויכלתי לעשות כמעשכם (הריגת עורב וזאב).
6. אז רפתה רוחם = נחלשה רוח הכעס שלהם.
7. לעם אשר בנגלי = האנשים שבאים בעקבותי (=ביחד אתי).
8. הכף = האם כף (=האם כבר תפסתם את כף רגלם = אותם?).
9. ודשתי = אכה אתכם כמו שדשים תבואה.
10. הברקנים = שם של קוצים.
11. אתץ = אשבר.
12. והנפלים = ההרוגים.
13. השכוני באהלים = השוכנים (=הגרים) באהלים.
14. מקדם = ממזרח.
15. הנה בטח = בני קדם היו בוטחים בעצמם.
16. החריד = הפחיד (ואחר כך הרס).
17. מלמעלה החרס = כשהשמש עלתה.
18. וישאלהו = שאלו את הנער מי הם שרי סכות וזקניה.
19. חרפתם = קללתם.
20. העיפים = העיפים.
21. וידע בהם = הענישם ע"י הכאתם בקוצים.
22. כמוך כמוהם = כמו שעשינו להם היינו עושים גם לך.
23. כתאר = כמראה.
24. חי ה' = אני נשבע בשם ה'.
25. כי קאיש גבורתו = כגודל האיש כך כוחו גדול.
26. השקרנים = תכשיטים בצורת ירח.
27. אשאלה מכם שאלה = אבקש מכם בקשה.
28. נזם = טבעת (עגיל) שתולים באוזן או באף.
29. שמלה = בגד.
30. והנטיפות = תכשיט שתולים אותו על הגוף.
31. ובגדי הארנמן = בגדים אדומים.
32. הענקות = שרשראות.
33. לאפוד = עשה בגד מפואר לזכר הנס.
34. ויצג אותו = העמיד אותו כדי שיראוהו.
35. ויזנו = הלכו אחריו בטעות.
36. למוקש = למכשול.
37. ולא יספו לשאת ראשם = לא המשיכו להרים את ראשם (=למרוד).
38. יצאי ירכו = הנולדים ממנו.

פסוקים לשינון: ב', ט"ז, כ"ג.

תלמוד תורה מורשה

שם פרטי: _____ שם משפחה: _____ כתה: _____

שופטים פרק ח' - שאלות חזרה

ענין 1: טענת בני אפרים כנגד גדעון ותשובתו (א-ג)

1. מה היו טענותיהם של בני אפרים כנגד גדעון? _____
_____
2. כיצד השקיט גדעון את כעסם? _____
_____

ענין 2: אנשי סוכות ופנואל נענשים ע"י גדעון לאחר שסרבו לבקשתו (ד-יז)

3. מה ביקש גדעון מאנשי סוכות? _____
4. מה ענו שרי סוכות לגדעון? _____
5. כיצד העניש גדעון את אנשי סוכות? (יד, טו, טז) _____
6. כיצד העניש גדעון את אנשי פנואל, לאחר חזרתו מהמלחמה? _____
_____
7. מדוע היו חייבים אנשי סוכות ופנואל לעשות את בקשתו של גדעון? _____
_____
8. כיצד היכה גדעון את מחנה בני קדם? (פס' יא) _____

ענין 3: גדעון הורג את זבח וצלמונע מלכי מדין (יח-כא)

9. א. מי סירב להרוג את מלכי מדין? _____ ב. מי הרגם? _____

ענין 4: גדעון מסרב למשול בעם, והעם נכשל באפוד שעשה מהשלל (כב-כז)

10. מדוע סירב גדעון למלוך על ישראל? _____
_____
11. מה עשה גדעון בשלל שקיבל מהעם? _____
12. מה גרם דבר זה לגדעון, לביתו ולכל ישראל? _____

ענין 5: ישראל חוזרים לעשות הרע לאחר מות גדעון (כח-סוף)

13. מה היה צריך גדעון לעשות לאחר גמר המלחמה? _____
14. א. לגדעון נולדו _____ בנים. ב. לבנו שנולד מפלגשו אשר בשכם קרא: _____
15. מה עשו ישראל לאחר מות גדעון? _____

בהצלחה!!!

תלמוד תורה מורשה

שם פרטי: _____ שם משפחה: _____ כתה: _____

שופטים פרק ט' - באורי מילים

1. המְשַׁל בְּכֶם = האם אתם מעדיפים שימשול עליכם אחד או שבעים?
2. עֲצַמְכֶם וּבְשַׂרְכֶם אָנִי = אני קרוב שלכם.
3. בְּעַלֵי שְׂכָם = מנהיגי העיר שכם.
4. וַיֵּט לָבָם = פנה לבם להסכים שאבימלך ימשל.
5. וַיִּשְׁכַּר = לקח אנשים וְשָׁלַם להם שיעזרו לו.
6. רִיקִים = פחותים וחסרי ערך.
7. וּפְחִזִים = מהירים לעשות רע ללא מחשבה.
8. וַיִּנְתֵּר = נשאר חי.
9. עַם אֱלוֹן מֵצֵב = ליד עץ האלון הַנְטוּעַ בשכם.
10. לְמִשַׁח = למנות מלך.
11. הַזֵּית = הנמשל: עתניאל בן קנז (רש"י).
12. הִחְדַּלְתִּי = האם אפסיק (אחדל).
13. אֶת דְּשָׁנִי = לתת את השמן שלי (היוצא מהזיתים).
14. יִכְבְּדוּ אֱלֹהִים = בשמן המשחה, ולמנורה במשכן.
15. וְאֲנָשִׁים = שמן למאכל, ולסוד העור.
16. לְנוּעַ = להתנועע (הכוונה: להיות עסוק בענייניהם).
17. הַתְּאַנָּה = הנמשל: דבורה (רש"י).
18. אֶת מִתְקֵי וְאֶת תְּנוּבֹתַי הַטּוֹבָה = את המתיקות של פירותי ואת יבולם הרב.
19. הַגִּפְן = הנמשל: גדעון (רש"י).
20. תִּירוּשֵׁי = היין שלי.
21. הַמְּשַׁמַּח אֱלֹהִים = נסוד היין במזבח, קדוש, הבדלה.
22. וְאֲנָשִׁים = שנאמר: "יין ישְׁמַח לִבֵּב אֲנוּשׁ".
23. הָאֶטָּד = שיח נמוך וקוצני, ללא צל. הנמשל: אבימלך.
24. חָסוּ בְּצַלִּי = תמצאו מחסה בצל שלי.
25. אֲרִזֵי הַלְּבָנוֹן = נמשל: בעלי שכם ובית מילוא.
26. כְּגִמּוּל יָדָיו = כטובה שמגיעה לו.
27. עֲלִיכֶם = בשבילכם.
28. וַיִּשְׁלַךְ אֶת נַפְשׁוֹ מִנֶּגֶד = סָכַן את חייו (במלחמה נגד מדין).
29. קָמְתֶם עַל בַּיִת אָבִי = הרגתם את כל אחי.
30. וְאִם אֵין = ואם לא.
31. וְתֹאכַל = תשרף.
32. וַיִּשָּׂר = שלט בחוזק ובכפיה (השתרר).
33. רוּחַ כָּעָה = שְׁנֵאָה וריב.
34. וַיִּבְגְּדוּ = היו נגדו (אלו שקודם היו אתו).
35. לְבֹא חֲמַס = כדי שיביא עונש על שגזלו המלוכה.
36. וְדָמָם לְשׁוּם = ועל ששפכו את דמם.
37. אֲשֶׁר חָזְקוּ אֶת יָדָיו = עזרו לו והסכימו למעשיו.
38. וַיִּשְׁיִמוּ לוֹ בְּעַלֵי שְׂכָם = שכבו אנשי שכם במארבים כדי להציק לאבימלך ולאנשיו.
39. וַיַּעֲבְרוּ בְּשַׂכֶּם = התהלכו.

תלמוד תורה מורשה

שם פרטי: _____ שם משפחה: _____ כתה: _____

40. וַיִּבְצְרוּ = קטפו ענבים.
41. וַיִּדְרְכוּ = דרכו על הענבים בגת כדי לעשות יין.
42. וַיַּעֲשׂוּ הַלְוִיִּם = עשו משתה ושמחה.
43. בַּיַּת אֱלֹהֵיהֶם = בבית שבנו לאליליהם ולעבודה זרה.
44. פָּקִידוֹ = השר שלו.
45. וּמִי יִתֵּן = הלואי והעם ישמע לפקודותי.
46. וְאָסִיְרָהּ = אוריד את אבימלך ממלכותו.
47. רַבָּה צָבָאָן = תגדיל את הצבא שלך.
48. וַצָּאָהּ = צא להלחם נגדי.
49. בְּתַרְמָהּ = א. העיר ארומה. ב. בחכמה - במרמה.
50. צָרִים אֶת הָעִיר עֲלֵיךְ = מסיתים את אנשי העיר נגדך.
51. וּפְשֻׁטָּתָּהּ = תתקיף.
52. כְּאִשֶּׁר תִּמְצָא יָדְךָ = כפי יכולתך.
53. אַרְבָּעָה רְאָשִׁים = בארבע קבוצות.
54. מַעַם טְבוֹר הָאֲרָץ = המקום הגבוה בארץ (הר).
55. אִיָּהּ אֶפּוֹא פִּיךָ = עשה מה שאמרת פעם (44-45).
56. מְאֻסָּתָהּ = לא רצית.
57. לִפְנֵי בְעֲלֵי שְׂכָם = בראשם.
58. וַיִּתְּץ = הרס.
59. וַיִּזְרְעֵהָ מֶלַח = פזר מלח בעיר (להראות שלא יתישבו בה).
60. צָרִיחַ = מגדל מבוצר.
61. בַּיַּת אֵל בְּרִית = של בית העבודה זרה לאליל ששמו ברית.
62. הַקְּרָדְמוֹת = גרזנים.
63. וַיִּכְרֹת שׂוֹכֵת עֲצִים = חתך ענף עץ.
64. וַיִּשְׁאַףּהּ = לקח אותה על שכמו.
65. אִישׁ שׂוֹכֵהּ = כל איש חתך לעצמו ענף.
66. וַיִּצִיְתוּ = שרפו.
67. מְגִדֵּל עֵז = מגדל חזק.
68. וַיִּסְגְּרוּ בְעַדָּם = סגרו אחריהם את הדלת.
69. פָּלַח רֶכֶב = חתיכת אבן הריחיים העליונה (שטוחנים בה קמח).
70. וַתִּרְץ = שברה (רוצצה).
71. אֶת גְּלָגְלָתוֹ = ראשו.
72. נִשָּׂא כְלָיו = משרתו.
73. שָׁלַף חֶרֶבְךָ וּמוֹתֵתִנִּי = הוצא חרבך והרוג אותי.
74. הִשִּׁיב אֱלֻקִּים בְּרֵאשָׁם = החזיר להם רעה בגלל רעתם.

תלמוד תורה מורשה

שם פרטי: _____ שם משפחה: _____ כתה: _____
פסוקים לשינון: חי-טי"ו, נ"ו-נ"ז.

תלמוד תורה מורשה

שם פרטי: _____ שם משפחה: _____ כתה: _____

שופטים פרק ט' - שאלות חזרה

ענין 1: המלכת אבימלך והריגת שבעים אחיו (א-ו)

1. מה ביקש אבימלך מקרובי משפחתו אשר גרו בשכם? _____
2. מה עשה אבימלך בְּמָה שקיבל מבעלי שכם? _____
3. א. כמה אנשים הרג אבימלך? _____ ב. מי נשאר בחיים? _____

ענין 2: משל יותם (ז-כא)

4. מדוע הזית סרבה למלוך? _____
5. מדוע התאנה סרבה למלוך? _____
6. מדוע הגפן סרבה למלוך? _____
7. איזה עץ הסכים למלוך על העצים? _____
8. במה קילל יותם את אבימלך ובעלי שכם? (פס' יט-כ) _____

9. כתוב את הנמשל של משל יותם? (העזר ברש"י). העצים = _____
הזית = _____ התאנה = _____ הגפן = _____
האטד = _____ ארזי הלבנון = _____

ענין 3: ענשם של געל בן עבד ואנשי שכם המורדים באבימלך (כב-מט)

10. כמה שנים שָׁכַר (=שלט) אבימלך על ישראל? _____
11. מדוע בגדו בעלי שכם באבימלך? (כג-כד) _____
12. כיצד המריד גֵּעַל את אנשי שכם באבימלך? (כח-כט) _____
13. כיצד סידר זְבֻל את געל לאחר שאמר לו שהוא רואה אנשים באים מההרים? _____

14. מי ניצח במלחמה הראשונה בין אבימלך וצבאו לבין געל ואנשי שכם? _____
15. מה עשה אבימלך לאחר המלחמה?
א. לאנשי שכם? _____
ב. לעיר שכם? _____
ג. למגדל שכם? _____

ענין 4: אנשי תבץ מורדים באבימלך, ומותו ביד האישה והנער (נ-נז)

16. כיצד נהרג אבימלך בתְּבֻץ? (נב-נד) _____
17. מדוע ביקש אבימלך מנושא כליו שידקרוהו בחרבו? (נד) _____
18. א. האם קללת יותם התקיימה? _____
ב. כיצד? _____
19. מה ההבדל בין אבימלך לבין שאר השופטים שלמדת עליהם? _____

בהצלחה!!!

תלמוד תורה מורשה

שם פרטי: _____ שם משפחה: _____ כתה: _____

שופטים פרק י' - באורי מילים

1. בן דודו = כך שמו (רש"י).
2. עָרִים = א. חמורים צעירים.
ב. ערים קטנות = עירֹת
3. וַיִּרְעֲצוּ = שברו והכו.
4. וַיִּרְצְצוּ = שברו והחלישו.
5. בְּשָׁנָה הַהִיא = בשנה שמת יאיר הגלעדי (רש"י).
6. וַתִּצְרַר לְיִשְׂרָאֵל = עשו להם צרות גדולות וקשות.
7. וַיִּזְעַקוּ אֶל הָאֱלֹהִים אֲשֶׁר בְּחַרְתָּם בָּם = פנו לעזרת האלילים שלכם.
8. כָּכֹל הַטּוֹב בְּעֵינֶיךָ = מה שתרצה עשה לנו.
9. אֱלֹהֵי הַנֶּכֶר = עבודה זרה.
10. וַתִּקְצַר נַפְשׁוֹ = ה' לא היה יכול לסבול יותר.
11. בַּעֲמַל יִשְׂרָאֵל = בסבל ובצרה של ישראל.
12. וַיִּצְעַקוּ = התאספו (ע"י הצעקות).
13. יָחַל = יתחיל, יהיה ראשון.
14. יִהְיֶה לְרֵאשׁ = למנהיג.

פסוקים לשינון: א', ג', י', ט"ז

תלמוד תורה מורשה

שם פרטי: _____ שם משפחה: _____ כתה: _____

שופטים פרק י' - שאלות חזרה

ענין 1: השופטים תולע בן פואה ויאיר הגלעדי (א-ה)

1. א. מאיזה שבט היה תולע בן פואה? _____ ב. היכן ישב? _____
2. הוא שפט את ישראל _____ שנה. ונקבר ב _____
3. אחריו שפט את ישראל _____ הגלעדי _____ שנה.
4. א. היו לו _____ בנים שרכבו על _____ עירים.
- ב. מה מרמז לנו ענין זה? _____
5. אלו ערים נקראו "חות יאיר"? (פס' ד) _____

ענין 2: ה' מוכר את ישראל ביד הפלישתים והעמונים פעונש לע"ז (ו-ט)

6. כתוב לאלו אלהי העמים עבדו ישראל? א. _____ ב. _____
- ג. _____ ד. _____ ה. _____ ו. _____ ז. _____
7. ביד מי מכר ה' את ישראל בגלל עזבם אותו? א. _____ ב. _____
8. בתחילה החלישו והכו את בני ישראל שישבו בעבר הירדן ה _____ אשר בגלעד, ואח"כ עברו להלחם גם נגד: א. _____ ב. _____ ג. _____

ענין 3: ישראל חוזרים בתשובה ומסירים הע"ז לאחר תוכחת ה' (י-טז)

9. בתוכחת ה' לעם על עזבם אותו ועל עבודתם ע"ז, מזכיר ה' לעם שהושיעם מיד העמים הבאים: א. _____ ב. _____ ג. _____ ד. _____ ה. _____ ו. _____ ז. _____
(שים לב: השווה תשובת שאלה 6 לתשובת שאלה 9 וראה שהיו כפויי טובה.)
10. מה הציע ה' לעם לעשות כדי להינצל מעמון? (פס' יד) _____
11. תוכחת ה' לעם משפיעה עליהם כי: א. הם אומרים לה': _____ ב. מסירים את _____ ג. עובדים ל _____ ד. (השלם) ולכן "ותקצר נפשו (=שָׁל ה') _____ " (טז).

ענין 4: ישראל מתאספים במצפה למלחמה, ושָׂרֵי הגלעד מחפשים מנהיג (יז-יח)

12. בני עמון חנו ב _____ וישראל חנו ב _____ לקראת המלחמה.
13. מה חפשו שָׂרֵי הגלעד לקראת מלחמתם בעמונים? _____

בהצלחה!!!

תלמוד תורה מורשה

שם פרטי: _____ שם משפחה: _____ כתיב: _____

שופטים פרק י"א - באורי מילים

1. לא תנחל = לא תקבל נחלה.
2. בארץ טוב = שם מקום בצפון.
3. ניתלקטו = התאספו.
4. אנשים ריקים = גרועים, ללא תורה ומצוות.
5. מימים = אחרי זמן.
6. לכה = לך נא ובוא להיות לנו...
7. לקצין = למנהיג, למפקד.
8. צר = קשה.
9. משיבים = ממנים אותי.
10. בינותינו = בינינו.
11. כל דבריו = דברי השלטון, ותכסיסי המלחמה.
12. מלאכים = שליחים
13. אתהו = אותו. (= השטח שכבשו ישראל מסיחון שהיו שייכים לפני כן לעמון).
14. בעלותם = כאשר עלו.
15. אעברה = אעבור.
16. ולא אבה = לא הסכים, לא הרשו.
17. יסב = סובב = הלכו ישראל מסביב ולא עברו בארצו.
18. יחננו = חנו.
19. ולא האמין = לא הרשה.
20. הרוב רב = האם בלב רב עמנו, ונלחם בנו כדי לקבל את שטחו?
21. הצלתם = הוצאתם מידינו.
22. נדר = שבועה.
23. והעליתיהו עולה = אעלה אותו קרבן לה'.
24. אקה = אוי!
25. הכרע הכרעתני = גרמת לי צער.
26. ואת היית בעברי = גרמת לי אסון.
27. ואנכי פציתי פי אל ה' = פתחתי פי אל ה' (=נשבעתי).
28. ולא אוכל לשוב = לא אוכל לבטל את שבועתי.
29. נקמות = עונשים.
30. הרפה ממני = עזוב אותי.
31. ואבקה על בתולי = אבכה על שאשאר בתולה ולא אתחתן לעולם.
32. לא ידעה איש = לא התחתנה.
33. חק בישראל = מנהג קבוע (רש"י = שלא ידרו בצורה כזו).
34. מימים ומימה = בכל שנה.
35. לתנות = לבפות.

תלמוד תורה מורשה

שם פרטי: _____ שם משפחה: _____ כתה: _____

תלמוד תורה מורשה
שם פרטי: _____ שם משפחה: _____ כתה: _____

שופטים פרק י"א - שאלות חזרה

ענין 1: בניו של גלעד מגרשים את יפתח וזקני הגלעד מבקשים ממנו להיות קצין (א-יא)

1. מה שם אביו של יפתח? _____ "והוא בן אשה _____."
2. מה היתה תכונתו המיוחדת של יפתח? (פס' א) " _____ "
3. א. מדוע גרשו בני גלעד את יפתח? _____
ב. להיכן ברח? _____ ג. מי התאסף אליו? _____
4. א. מה בקשו זקני הגלעד מיפתח? (ו) _____
ב. מה ענה להם יפתח? (ז) _____
ג. מה הבטיחו לו שיהיה לאחר המלחמה? (ח) _____
ד. יפתח מוכן לכך, אך רוצה בתפקיד זה עוד לפני _____ (ט)
ה. זקני גלעד מסכימים לכך: " ... וישימו העם אותו עליהם _____ " עוד לפני _____ (יא).

ענין 2: דברי יפתח למלך עמון (יב-כח)

5. מה אמרו מלאכי יפתח למלך בני עמון? _____
6. מה ענה להם המלך העמוני? _____
7. כיצד הגיב סיחון מלך האמורי לבקשת משה וישראל לעבור בארצו? _____
8. ולכן משה וישראל נלחמו בס וירשו את ארצו "מארנון ועד _____ ומן המדבר ועד _____" (כב)
9. מה הן טענותיו של יפתח לגבי השטחים שכבשו ישראל? (כג-כז), (כ"ז: ה', כְּמוֹשׁ, בַּלֵּק, 300 שנה, לא חטאתי) _____

ענין 3: נדר יפתח והנצחון על עמון (כט-לג)

10. השלם: "ותהי על יפתח _____ ויעבר את _____ ואת _____
- ויעבר את _____ וממצפה גלעד עבר _____ " (כט).
11. מה נדר יפתח לפני צאתו להלחם? _____

ענין 4: יפתח מקיים את נדרו בביתו (לד-סוף)

12. מי יצא מפתח בית יפתח לקראתו בסיום המלחמה? _____
13. מה בקשה בתו של יפתח ממנו? (לז) _____
14. כיצד קיים יפתח את נדרו? _____
שיטה א. _____
שיטה ב. _____

בהצלחה!!!

תלמוד תורה מורשה

שם פרטי: _____ שם משפחה: _____ כתה: _____

שופטים פרק י"ב - באורי מילים

1. וַיִּצְעַק = התאסף.
2. אִישׁ רִיב = נלחמתי.
3. וְאֶשְׁיֵמָה נַפְשִׁי בְּכַפִּי = סכנתי את חיי.
4. וַיִּלָּחֶם אֶת אֶפְרָיִם = נלחם נגד שבט אפרים.
5. פְּלִיטֵי אֶפְרָיִם = הבזויים, הפחותים.
6. הָאֶפְרָתִי אַתָּה? = האם אתה שייך לשבט אפרים?
7. וְלֹא יָכִין לְדַבֵּר בֶּן = לא יכול לדבר בצורה נכונה (אמר סְבֻלֶת במקום שְׂבֻלֶת).
8. וַיֵּאחָזוּ = החזיקו.
9. אֲבָצָן = לפי חז"ל הוא בועז.
10. שְׁלַח הַחוּצָה = חיתן.
11. עֲגָרִים = א. חמורים קטנים (מצו"צ) ב. סוסים צעירים (רש"י פרק י').

פסוקים לשינון: ב', ו'

תלמוד תורה מורשה

שם פרטי: _____ שם משפחה: _____ כתה: _____

שופטים פרק י"ב - שאלות חזרה

ענין 1: יפתח שופט את ישראל, נלחם בבני אפרים ונקבר בגלעד (א-ז)

36. מה טענו אנשי אפרים כנגד יפתח? _____
37. מה איימו לעשות לו? _____
3. א. מה השיב להם יפתח? (ב-ג) _____
- ב. במה שונה תשובת יפתח מתשובת גדעון בתשובתם לטענות אפרים? _____
- ג. לפי מה שכתבת בתשובה הקודמת במה תוכל לציין את תכונתם הנפשית של שני השופטים? _____
4. א. כיצד לכדו אנשי הגלעד את בני אפרים במעֶבֶרֶת הירדן? (ה-ו) _____
- ב. מה עשו להם לאחר שתפשו? _____
38. כמה נהרגו מבני אפרים במלחמת האחים נגד אנשי הגלעד? _____
39. כמה שנים שפט יפתח את ישראל? _____
40. מדוע נאמר שיפתח נקבר "בערי גלעד" בלשון רבים? (לפי חז"ל) _____

ענין 2: השופטים - אבצן, אילון הזבולני ועבדון בן הלל הפרעתוני (ח-סוף)

8. אחרי יפתח שפט את ישראל: _____ מבית לחם. היו לו _____ בנים, וְ _____ בנות. הוא שפט את ישראל _____ שנים. ונקבר ב _____.
9. מי היה השופט אבצן, לדעת חז"ל? (רש"י ח) _____
41. אחרי אבצן שפט את ישראל _____ הזבולני _____ שנים, ונקבר ב _____.
42. אחריו שפט את ישראל: _____ בן הלל _____ . היו לו _____ בנים _____ בני בנים, אשר רכבו על _____ עֶגְרִים (=חמורים קטנים). הוא שפט את ישראל: _____ שנים, נקבר ב _____ אשר נמצאת בארץ _____ בהר _____.

בהצלחה!!!

שם פרטי: _____ שם משפחה: _____ כתה: _____
תלמוד תורה מורשה

שופטים פרק י"ג - באורי מילים

1. עֲקָרָה = אשה שאינה יכולה ללדת.
2. וְהָרִית = תהיי בהריון.
3. יָן = הכוונה ליין חדש (מצו"ד).
4. וְשָׁכַר = יין ישן שמשכר.
5. כָּל טָמֵא = דברים האסורים לנזיר (מצו"ד).
6. וּמוֹרָה = סכין (לגזיזת השיער).
7. יָחַל = יתחיל.
8. לְאִישָׁה = לאיש שלה (=בעלה).
9. אִי מְזָה = מאיזה מקום.
10. וַיַּעֲתֶר = התפלל הרבה.
11. בֵּי אֲדוֹנָי = לשון בקשה.
12. וַיִּזְכְּנוּ = וילמד אותנו.
13. מְשֻׁפֵּט הַנֶּעַר = איך ראוי לנהוג עם הילד.
14. וּמַעֲשֵׂהוּ = מה נעשה לו.
15. נִעְצָרָה נָא = נבקשך להתעכב.
16. וַנַּעֲשֶׂה לְפָנֶיךָ = נבשל לך.
17. כִּי יבֹא דְבַרְךָ (קרי) = כאשר יתקיימו דבריך.
18. פְּלֵאִי = מופלא, מוסתר מידיעת בני אדם.
19. צוֹר = סלע.
20. וּמִפְּלֵא לַעֲשׂוֹת = עושה פלא.
21. בַּעֲלוֹת הַלֶּהֶב = כשעלתה להבת האש.
22. וְלֹא יָסַף = לא הוסיף.
23. לְהִרְאֹה = להראות.
24. לוֹ חֶפֶץ = אם רוצה.
25. לַפְעָמוֹ - א. לעורר בו כוחות של גבורה.
ב. לשון לפעמים (רש"י).
ג. חז"ל: מצלצלת לפניו פְּזוּג - כפעמון.

פסוקים לשינון: ה', כד', כה'

תלמוד תורה מורשה
שם פרטי: _____ שם משפחה: _____ כתה: _____

שופטים פרק י"ג - שאלות חזרה

ענין 1: מלאך ה' מבשר למנוח ולאשתו על הולדת בנם ומצום כיצד לגדלו (א-יד)

1. ביד מי נתן ה' את ישראל לאחר שהוסיפו לעשות הרע בעיניו? _____
2. א. היכן גר מנוח? _____ ב. מאיזה שבט היה? _____
3. א. מדוע היתה אשתו של מנוח עקרה? _____ ב. האם ידוע לך על עוד נשים שהיו עקרות? _____
4. מה אמר מלאך ה' לאשת מנוח? (ג-ה) _____ מה אמר המלאך למנוח? (יג-יד) _____

ענין 2: מנוח מכבד את המלאך ואחר כך חושש שימות כי ראהו עולה באש השמימה (טו-כג)

5. א. מה שאל מנוח מהמלאך? (יז) _____ ב. האם השיב המלאך? _____
6. במה כיבד מנוח את המלאך? _____
7. מה היה הפלא ("וימפלא לעשות") שעשה המלאך? (יט-כ) _____
8. מדוע חשב מנוח שהוא ואשתו לא יחיו? _____
9. אשת מנוח ענתה לו ששלושה דברים מוכיחים שה' חפץ להחיותם, מהם?
א. _____ ב. _____ ג. _____

ענין 3: הולדת שמשון והופעת רוח ה' עליו (כד-סוף)

10. א. איזה שם נתנה אשת מנוח לבנה? _____ ב. מדוע? _____
11. כיצד התיחס ה' לבן הנולד? (כד) _____
12. הסבר: "ותחל רוח ה' לפעמו".
א. לפי רש"י: _____
ב. לפי חז"ל: _____
13. באיזה שבט היו הערים: צָרְעָה וְאֶשְׁתָּאֵל? _____
14. עיין בספר יהושוע פרק טו פסוקים כ, לג וכתוב לאיזה שבט נוסף היו גם ערים בשם צרעה ואשתאל?

בהצלחה!!!

תלמוד תורה מורשה

שם פרטי: _____ שם משפחה: _____ כתה: _____

שופטים פרק י"ד - באורי מילים

1. האין = האם אין.
2. הערלים = הגויים, שלא נמולים.
3. ישרה בעיני = מצאה חן בעיני.
4. תאנה = סיבה ותירוץ (להתנקם מהפלישתים).
5. כפיר אריות = אריה צעיר.
6. שאג = משמיע קולו בחוזקה.
7. נתצלח = נכנסה בו.
8. רוח ה' = רוח גבורה מאת ה'.
9. נישסעהו = קרע אותו.
10. כשסע הגדי = כמו שקורעים בקלות גדי.
11. ומאומה = כלום (שום נשק).
12. ותישר = היתה ישרה וטובה.
13. ממים = אחרי כמה ימים.
14. מפלת האריה = נבלת האריה (גופו המת).
15. עדת דברים = קבוצה של דברים.
16. בגוית האריה = גופת האריה.
17. נירדהו = הוציא את הדבש.
18. אביהו = אביו.
19. משתה = מסיבה.
20. ניקחו = הזמינו.
21. מרעים = חברים.
22. ניהיו אתו = לשמחו.
23. אחודה = אשאל חידה.
24. ומצאתם = את פתרון החידה.
25. חליפת בגדים = תלבושת מלאה.
26. ומעז = חזק, תקיף.
27. פתי = תשכנעי אותו ע"י פיתויים.
28. הלךשנו = האם לרשת אותו (להפסיד את רכושנו).
29. עליו = לפניו.
30. הציקתהו = הציקה לו, עשתה לו צרות.
31. בטרם יבא החרסה = לפני ששקעה השמש. (תמנת חרס מקום קבורת יהושע ע"ש שהעמיד השמש)
32. לולא = אם לא.
33. חרשתם בעגלתי = משל לכך שפיתו את אשתו (רש"י).
34. חליצותם = א. הבגדים שחלץ (הוריד) מהם (לפי זה לא קיים בדיוק את הבטחתו).
ב. סדינים (קיים הבטחתו).
35. למרעהו = לחברו.
36. אשר רעה לו = שהיה רע (חבר) שלו.

תלמוד תורה מורשה

שם פרטי: _____ שם משפחה: _____ כתה: _____

שופטים פרק י"ד - שאלות חזרה

ענין 1: הוריו של שמשון מתנגדים שישא אשה פלשתית (א-ד)

1. את מי בקש שמשון לשאת לאשה? _____
2. מדוע התנגדו הוריו של שמשון לבקשת בנם? _____
3. מדוע התעקש שמשון לשאת דוקא אשה זו? (ג-ד) א. _____
ב. _____
4. לפי הרמב"ם ומצו"ד פס' ב': מה עשה שמשון כדי שיוכל לשאת את הגויה? _____

ענין 2: שמשון והוריו יורדים תמנתה ומעשה הריגת האריה והדבש (ה-ט)

5. מדוע באו שמשון והוריו רק "עד כרמי תמנתה" ושמשון לא נכנס עמם לכרם? _____
6. מה עשה שמשון לאריה שהתנפל עליו? _____
7. מדוע לא גילה שמשון להוריו שהתגבר על האריה? א. _____
ב. _____
8. מה פירוש: "ותצלח עליו רוח ה'?" _____

ענין 3: חתונת שמשון בתמנה, חידתו, ומציאת פתרונה בעזרת איום על אשתו (י-יח)

9. מדוע התחתן שמשון דוקא בתמנה? _____
10. מדוע חד שמשון חידה למרעיו? _____
11. א. כתוב את החידה: _____
ב. מה הבטיח שמשון למרעיו אם ידעו את פתרון החידה? _____
12. א. כמה ימים ניסו מרעיו למצוא את פתרון החידה? _____
ב. באיזה יום פנו מרעיו של שמשון לאשתו? _____
ג. מה איימו לעשות לה? _____
13. מה עשתה אשתו של שמשון כדי לשכנעו לגלות לה את פתרון החידה? _____
14. מהו פתרון החידה? _____

ענין 4: שמשון מכה באשקלונים כדי לקיים הבטחתו, עוזב את תמנה, ואשתו ניתנת לרעהו (יט-סוף)

15. מה עשה שמשון לפלשתים בעקבות מעשה החידה? _____
16. מה קרה לאשת שמשון לאחר שמשון עזב את תמנה? _____

בהצלחה!!!

תלמוד תורה מורשה

שם פרטי: _____ שם משפחה: _____ כתה: _____

שופטים פרק ט"ו - באורי מילים

1. וַיְהִי מִיָּמַיִם = כעבור זמן.
2. וַיִּפְקֹד = זכר אותה לטובה.
3. בְּגֵדֵי עֲזִים = בנותנו לה מתנה גדי.
4. אָמַר אֶמְרָתִי = חשבתי בלבי.
5. תַּחְתִּיהָ = במקומה.
6. נָקִיתִי = אהיה נקי מאשמה.
7. וַיִּפֹּן = הפנה.
8. בְּתֵנֶךָ = באמצע.
9. וַיִּשְׁלַח = את השועלים עם הלפידים.
10. בְּקִמּוֹת = בתבואה המחוברת לקרקע.
11. מִגְדִּישׁ = תבואה קצורה.
12. וְעַד קָמָה = תבואה שאינה קצורה.
13. חֵתָן = בעל בתו.
14. הַתְּמַנִּי = ממקום ששמו תמנה.
15. נִקְמָתִי בְּכֶם = אתנקם בכם.
16. אֶחָדָל = אפסיק.
17. שׁוֹק = החלק התחתון של הרגל.
18. גֵּרֶךְ = החלק העליון של הרגל.
19. שׁוֹק עַל גֵּרֶךְ = השוק של האחד נפל על ירכו של השני = ערימה של מופים.
20. בְּסַעֲיַף סָלַע = חלק חד ובולט מן הסלע.
21. וַיִּנְטְשׂוּ = התפזרו.
22. בְּלַחֵי = שם מקום (על שם העתיד - מצו"ד).
23. פֶּן תִּפְגְּעוּן בִּי = שמא תהרגוני.
24. עֲבֹתִים = חבלים.
25. כַּפְשָׁתַיִם = כמו חוטי פִּשְׁתָּה שבוערים בקלות בַּאֲשׁ.
26. וַיִּמָּסוּ = נקרעו והתפוררו כאילו נמסו.
27. אֶסוּרָיו = החבלים שבהם אסרו אותו.
28. לַחֵי חָמוֹר = עצם הלחי של החמור.
29. טְרִיָּה = שעדיין לא התיבשה.
30. חָמוֹר חֲמֻרָתִים = עשיתי ערמות.
31. הַמְּכַתֵּשׁ = 1. שקע בעצם הלחי של החמור.
2. שקע באדמה היכן שהיה מונח הלחי.
32. וַתִּשָּׁב רִיחוֹ = התאושש מחולשתו בגלל הצמאון.
33. עֵין הַקּוֹרָא = מעין שנוצר בגלל קריאתו לה' (רשי"י).

תלמוד תורה מורשה

שם פרטי: _____ שם משפחה: _____ כתה: _____

שופטים פרק ט"ו - שאלות חזרה

ענין 1: שמשון שורף שָׂדוֹת הפלשתים ומכה בהם כגמול על שריפת אשתו ואביה (א-ח)

1. כיצד ניסה חֲתָנוֹ של שמשון לפייסו? _____
2. כיצד נקם שמשון בפלשתים כתְּאָנָה (=סיבה ותרופ) על נתינת אשתו למרעהו? (ד-ה) _____
_____
3. מה עשו אנשי תמנה לאשת שמשון ולאביה? _____
4. כיצד נקם שמשון באנשי העיר על מעשיהם? _____

ענין 2: שמשון מוסגר לפלשתים, משתחרר ומכה בלחי החמור אלף איש (ט-יז)

5. א. במה האשימו אנשי יהודה את שמשון? (יא) _____
- ב. האם צדקו? _____
- ג. מדוע? _____
6. מָה עשו אנשי יהודה לשמשון לאחר שהסגיר את עצמו לידיהם? _____
7. כיצד קבלו הפלשתים את שמשון? _____
8. מה עשה שמשון כשהובא לפלשתים? _____
9. מה אמר שמשון לאחר שהכה את הפלשתים בלחי? _____

ענין 3: ה' מושיע את שמשון ממוות בצמא (יח-סוף)

10. מדוע, לא יכל גבור כשמשון למצוא מקור מים וכמעט מת מצמא? _____
11. למי ייחס שמשון את התשועה הגדולה שקרתה לו? _____
12. מהיכן יצאו המים הנסיים עבור שמשון?
שיטה א: _____
שיטה ב: _____
13. ישנה דעה בגמרא שהפלשתים פחדו משמשון עוד 20 שנה לאחר מותו. הוכח דעה זו מפרק טו פס' כ, ומפרק טז פס' לא. _____

בהצלחה!!!

תלמוד תורה מורשה

שם פרטי: _____ שם משפחה: _____ כתה: _____

שופטים פרק ט"ז - באורי מילים

1. לעֲזֹתִים לֵאמֹר = נאמר לאנשי עזה.
2. וַיִּסְבּוּ = סובבו (לחפש).
3. וַיִּאָרְבוּ = הסתתרו כדי לתופסו אחר-כך.
4. וַיִּתְחַרְשׁוּ = שמרו על שקט.
5. וַיִּאָחֲזוּ = תפסו.
6. הַמְּזֹזוֹת = העמודים שמשני הצדדים של השער.
7. וַיִּסְעֶם = עקר אותם.
8. הַבְּרִיחַ = המנעול.
9. אֲשֶׁר עַל פְּנֵי חֲבָרוֹן = ממנו רואים את חברון.
10. פְּתִי = תשכנעי.
11. וּבִמָּה נוֹכַל לוֹ = כיצד נתגבר עליו?
12. וַאֲסָרְנוּהוּ = נאסור אותו.
13. לְעֹנֹתָיו = לצער אותו ולהתעלל בו.
14. אִישׁ אֶלְף וּמֵאָה כֶּסֶף = כל אחד מאתנו יתן לך אלף ומאה כסף.
15. יִתְּרִים לְחַיִּים = חבלים שעשויים מענפים טריים.
16. אֲשֶׁר לֹא חָרְבוּ = שלא התייבשו עדיין.
17. וְחִלִּיתִי = אהיה חלש.
18. כְּאֶחָד הָאָדָם = אהיה כשאר בני האדם.
19. יָשֵׁב לָהּ = יושב אצלה בבית.
20. פְּלִשְׁתִּים עֹלֵינֶךָ שְׂמֹשׁוֹן = פלשתים עולים עליך לתופסך!
21. וַיִּנְתַּק = קרע.
22. פְּתִיל הַנְּעֹרֶת = חוט הפשתן.
23. בְּהִרְיָחוֹ אֵשׁ = כשהוא מריח אש (הכוונה - כשהוא קרוב לאש כבר מתפורר).
24. וְלֹא נוֹדַע כָּחוֹ = לא ידעו מה נותן לו כח.
25. הַתְּלַת בֵּי = לעגת לי.
26. כְּזָבִים = שקרים.
27. בְּעֵבְתִּים = חבלים עבים.
28. אִם תִּאָרְגֵי = אם תחברי אותם כמו בגד.
29. מִחֲלָפוֹת רֵאשֵׁי = קבוצות השיער שעל ראשי.
30. עִם הַמִּסְכָּת = עם חלק ממכונת האריגה.
31. וַיִּסַּע = עקר ממקומו.
32. אֶת הַיָּתֵד הָאָרְגַּי = מוט עץ של כלי האריגה.
33. וְלִבְנֵי אֵין אֶתִי = אינך אוהב אותי בלבד.
34. הַצִּיקָה = גרמה לו צרות וסבל רב.
35. וַתִּאֲלָצְהוּ = דחקה ולחצה אותו בכל מיני טענות.
36. וַתִּקְצַר נַפְשׁוֹ לָמוֹת = נמאס לו מחייו עד שהיה מוכן למות.
37. אֶת כָּל לְבוֹ = את כל האמת שבלבו.

תלמוד תורה מורשה

שם פרטי: _____ שם משפחה: _____ כתה: _____

38. מוֹרָה = סכין (להסתפר).
 39. וְסָר = יעזוב.
 40. וַתִּשְׁנֶהוּ = עזרה לו לישון.
 41. וַתִּגְלַח = 1. ציוותה שיגלחו אחרים את שמשון.
 2. היא בעצמה.
 42. וַתִּחַל לְעֲנֹתוֹ = 1. התחילה בעצמה ליסרו.
 2. הרגיש בעצמו ענוי וחולשה.
 43. וַאֲנַעַר = אתעורר ואתגבר.
 44. וַיִּנְקְרוּ = הוציאו.
 45. בְּנִחְשָׁתִים = שרשראות מנחושת.
 46. לְזַבַּח זָבַח = לחגוג ולהקריב קרבנות.
 47. חָלְלִינוּ = הרוגינו.
 48. (קרי) כְּטוֹב לָבָם = כאשר שמחו והרגישו טוב.
 49. וַיִּשְׁחַק לָנוּ = יעשה לפנינו מעשי ליצנות.
 50. הַנִּיחָה אוֹתִי = הראה לי את הכוון.
 51. (קרי) וַהֲמַשְׁנִי = תן לי למשש, לגעת.
 52. נָכוֹן עָלֵיהֶם = עומד עליהם.
 53. וַאֲנַקְמָה = אנקום ע"י שאעניש.
 54. וַיִּלְפַּת = החזיק בכח.
 55. עֲמוּדֵי הַתֵּנָךְ = העמודים האמצעיים.
 56. וַיִּסְמַךְ = נשען.
 57. וַיֵּט = הזיז.
 58. בַּיִת אָבִיהוּ = בית אביו

פסוקים לשינון: ג', ט', יז', ל'

תלמוד תורה מורשה

שם פרטי: _____ שם משפחה: _____ כתה: _____

שופטים פרק ט"ז - שאלות חזרה

ענין 1: שמשון עוקר את דלתות העיר עזה (א-ג)

1. מה עשו אנשי עזה כדי לתפוס את שמשון? _____
2. כיצד סידר שמשון את אנשי העיר? _____

ענין 2: שלושת נסיונותיה של דלילה אשת שמשון, לגלות את סוד כוחו (ד-יד)

3. א. במי התאהב שמשון? _____ ב. היכן גרה אשה זו? _____
4. א. מה שאלה דלילה את שמשון בפעם הראשונה? (ו) 1. _____ 2. _____ ב. מה ענה לה שמשון? _____
5. מה עשה שמשון לאחר ששמע "פלשתים עליך שמשון"? (ט) _____
6. מה ענה שמשון לדלילה על שאלתה בפעם השניה? (יא) _____
7. מה עשה שמשון בשומעו "פלשתים עליך שמשון"? (יב) _____
8. מה ענה שמשון לבקשת דלילה בפעם השלישית? _____
9. מה עשה שמשון בשומעו "פלשתים עליך שמשון"? (יד) _____

ענין 3: כוחו של שמשון סר ממנו לאחר שגילה את דבר נזירותו (טו-כ)

10. מה גילה שמשון לדלילה לאחר שהציקה לו? (יז) _____
11. כיצד ידעה דלילה שהפעם שמשון אמר לה באמת את סוד כוחו?
א. רש"י יח: _____
ב. חז"ל: _____
12. כיצד גרמה דלילה להסרת כוחו של שמשון? (יט-כ) _____
13. מה קרה הפעם כשאמרה דלילה "פלשתים עליך שמשון"? _____

ענין 4: הפלשתים מתעללים בשמשון, ובהפילו את הבית הגדול על אנשיו מת עם הפלשתים (כא-סוף)

14. א. מה עשו הפלשתים לשמשון לאחר שאסרוהו? (כא) _____
- ב. מה רצו שיעשה להם בבית בו זבחו לדגון? (כה) _____
15. מדוע ביקש שמשון מהנער "המחזיק בידו" שיעזור לו להשען על העמודים המחזיקים את הבית? _____
16. מה ביקש שמשון מה' לפני מותו? _____
17. מה ביקש שמשון מה' שיזכור לו? (רש"י כח) _____
18. תאר כיצד נקם שמשון בפלשתים במותו? _____
19. מה אמר שמשון לפני מותו? _____

בהצלחה!!!

תלמוד תורה מורשה

שם פרטי: _____ שם משפחה: _____ כתה: _____

שופטים פרק י"ז - באורי מילים

1. לקח לך = נלקח ממך, נגנב.
2. אֶלִית = קללת, את הגנב.
3. הַקִּדָּשׁ הַקִּדְשָׁתִי = נדרתי נדר שיהיה הכסף קודש לה'.
4. לְצוּרָף = אמן העוסק ביצירת כלי כסף וזהב.
5. וּמִסְכָּה = צורה של דמות (אדם או חיה).
6. בַּיִת אֱלֹהִים = בית לעבודה זרה.
7. אֶפֹּד = בגד קודש.
8. וּתְרָפִים = פסילים קטנים.
9. וַיִּמְלֵא אֶת יָד = מנה לתפקיד.
10. וַיְהִי לוֹ לְכֹהֵן = נהיה משרת לע"ז.
11. הַיָּשָׁר בְּעֵינָיו יַעֲשֶׂה = עושה מה שנראה לו טוב וישר.
12. לַעֲשׂוֹת דְרָכָו = להמשיך אחר כך בדרכו.
13. שָׁבָה = שב נא, השאר לגור.
14. עָמְדִי = אתי.
15. לָאֵב = למורה ומדריך.
16. לְיָמִים = לשנה.
17. וַעֲרַךְ בְּגָדִים = מערכת בגדים מלאה.
18. וּמְחִינָתָךְ = מזון ופרנסה.
19. וַיּוֹאֵל = הסכים.
20. אֶת הָאִישׁ = עם האיש.
21. כִּי יֵיטִיב ה' לִי = יעשה לי טוב ויברך אותי בהצלחה.

פסוקים לשינון: ד', ו'

שם פרטי: _____ שם משפחה: _____ כתה: _____
תלמוד תורה מורשה

שופטים פרק י"ז - שאלות חזרה

ענין 1: מיכה מחזיר לאמו את הכסף שגנב, ומהכסף עושה פסל ומסכה (א-ד)

1. באיזו תקופה קרה המקרה של "פסל מיכה"? (רש"י תחילת פס' א')
_____
2. מה אמרה אמו של מיכה כשנדע לה מי גנב את כספה? (ב)
_____
3. מה עשתה אמו של מיכה בכסף המוחזר? (ד)
_____
4. היכן הושם דבר זה?
_____

ענין 2: מיכה עושה בית ע"ז, אפוד ותרפים ואין אדם מונע ממנו לעשות זאת (ה-ו)

5. אלו דברים נוספים עשה מיכה? א. _____ ב. _____
6. איזה תפקיד נתן מיכה לבנו?
_____
7. א. הסבר הפס': "בימים ההם אין מלך בישראל איש הישר בעיניו יעשה".
_____
- ב. מדוע כתב שמואל הנביא פסוק זה דוקא כאן?
_____

ענין 3: מיכה ממנה את הלוי מבית לחם יהודה ל"כהן" בביתו (ז-סוף)

8. א. היכן גר הנער הלוי?
_____
- ב. מאיזו משפחה היתה אמו? לפי רש"י _____ לפי מצו"ד _____
9. מה שאל מיכה את הנער בתחילה?
_____
10. מה השיב לו הנער?
_____
11. א. איזה תפקיד הציע מיכה לנער?
_____ ב. איזה שכר יתן לו עבור עבודתו?
_____ ג. מה החליט הנער לבסוף?
_____
12. א. מדוע חשב מיכה שה' ייטיב לו?
_____ ב. מדוע טעה מיכה?
_____ ג. אם כן, מדוע שלח ה' למיכה את הלוי?
_____
13. הוכח מהפרק את דברי חז"ל: "עבירה גוררת עבירה".
_____

בהצלחה!!!

תלמוד תורה מורשה

שם פרטי: _____ שם משפחה: _____ כתה: _____

שופטים פרק י"ח - באורי מילים

1. מְבַקֵּשׁ לוֹ נַחֲלָה = מחפש נחלה.
  2. כִּי לֹא נִפְלָה = לא יצאה בגורל.
  3. בְּתוֹךְ שְׁבִטֵי יִשְׂרָאֵל = בין שבטי ישראל.
  4. מְקַצְוֹתָם = מהקצינים שבהם.
  5. בְּנֵי חֵיל = אמיצים, גבורים.
  6. וּלְחַקְרָהּ = לחקור אותה (לברר עליה).
  7. הַמָּה עִם בֵּית מִיכָה = הם ליד ביתו של מיכה.
  8. הֵלֶם = לכאן.
  9. וּמָה לָךְ פֶּה = מהו שְׁכַרְךָ? (מלבי"ם).
  10. וַיִּשְׁפָּרְנֵי = שָׁכַר אותי לעבודה (תמורת כסף, בגדים ואוכל).
  11. וְאָהִי = נהייתי.
  12. שְׁאֵל נָא בְּאַלְהֵים = שאל באפוד שלך.
  13. נִכַּח ה' דְּרַפְּכָם = עינו של ה' פקוחה עליכם.
  14. לְיִשָּׁה = לליש (שם מקום).
  15. יוֹשֶׁבֶת לְבֶטֶח = יושבת בבטחון וללא פחד מאויב.
  16. כְּמִשְׁפָּט = כפי הדרך הנהוגה.
  17. שֶׁקֶט וּבֶטֶח = שקטים ממלחמה ובוטחים שלא יבוא עליהם אויב.
  18. וְאִין מְכַלִּים = אין מי שיתקיף אותם.
  19. יוֹרֵשׁ עֶצֶר = ואין יורש את את השלטון (מלך).
  20. וְדָבַר אֵין לָהֶם עִם אָדָם = הם מבודדים.
  21. מָה אַתֶּם = מהי תשובתכם?
  22. מְחַשִּׂים = שותקים (מתוך ספק ועצלות).
  23. רַחֲבֵת יָדִים = גדולה.
  24. אֵין שָׁם מְחֻסָּר = לא חסר שם דבר.
  25. חָגוּר = לבוש.
  26. דָּעוּ מָה תַעֲשׂוּ = תחשבו כיצד לקחת את הפסל ושאר ע"ז.
  27. הַחֲרֵשׁ = שתוק.
  28. שִׁים יָדְךָ עַל פִּיךָ = אל תדבר.
  29. הַטּוֹב הַיּוֹתֵךְ = וכי טוב לך להיות.
  30. וַיִּיטֵב לֵב = מצא חן בעיניו והסכים.
  31. הַכְּבוֹדָהּ = רכוש.
  32. נִזְעָקוּ = התאספו מהר (לקול צעקות).
  33. וַיִּדְבְּקוּ = השיגו.
  34. וַיִּסְבּוּ פְּנֵיהֶם = הפכו את פניהם.
  35. וּמָה לִּי עוֹד = מה נותר לי?
  36. כֵּן יִפְגְּעוּ = שמא יהרגו.
  37. מְרֵי נֶפֶשׁ = כועסים.
  38. וְאַסְפְּתָהּ נִפְשָׁךְ = תמות.
39. עַד יוֹם גְּלוֹת הָאָרֶץ = א. בימי סנחריב בגלות ראשונה (רש"י).
ב. גלות הארון בימי עלי (מצו"ד).
40. בֵּית הָאֱלֹהִים = המשכן.

פסוקים לשיעור: חצי פס' א', ל', לא'

תלמוד תורה מורשה

שם פרטי: _____ שם משפחה: _____ כתה: _____

שופטים פרק י"ח - שאלות חזרה

ענין 1: שליחי שבט דן מרגלים בליש לאחר שהתברכו ע"י "הכהן" בבית מיכה (א-ז)

1. רשות לפי רש"י בספר יהושע פרק יט' פס' מז' כיבוש העיר ליש היה בתחילת תקופת **השופטים**, בימי עתניאל בן קנז. אם כן, מדוע יהושע הקדים וכתב סיפור זה בספרו? _____

2. מה ביקשו אנשי דן מהמרגלים שיבררו להם? _____

א. _____ ב. _____

3. א. מהיכן יצאו המרגלים? _____ ב. היכן לנו בלילה? _____

ג. את מי פגשו שם? _____

4. א. מה בקשו המרגלים מהלוי? _____ ב. מה ענה להם? _____

5. אלו ארבעה דברים ראו המרגלים בליש? (ז) א. _____

ב. _____ ג. _____ ד. _____

ענין 2: חזרת המרגלים, תשובתם ויציאת אנשי דן להלחם בליש (ח-יג)

6. כיצד ניסו המרגלים לזרז את אחיהם להלחם? (ט) _____

7. א. היכן חנו שבט דן בחניה הראשונה? (יב) _____

ב. היכן חנו בחניתם השניה? _____

ענין 3: אנשי דן לוקחים ממיכה את הע"ז ו"הכהן" ומאיימים עליו (יד-כו)

8. מה לקחו בני דן מביתו של מיכה? א. _____ ב. _____

ג. _____ ד. _____

9. כיצד שכנעו את "הכהן" (=הלוי) להצטרף אליהם? _____

10. מדוע שמו בני דן את הטף, המקנה והקבוצה דוקא "לפניהם"? _____

11. מה מצחיק בדבריו של מיכה בפס' כד? _____

ענין 4: בני דן כובשים את ליש, בונים שם את העיר "דן" ועובדים שם לפסל מיכה (כז-סוף)

12. א. מה עשו בני דן לעיר ליש? _____ ב. מה בנו שם? _____

13. למי עבדו בני דן בעירם החדשה? (ל) _____

14. מי היו הכהנים לשבט דן? _____

15. מה פרוש: "**עד יום גלות הארץ**"? א. לפי מצודת דוד פס' ל': _____

ב. לפי רש"י: _____

16. א. מדוע כתוב **שמ'שה** היה אביו של גרשם, הרי אביו הוא משה רבינו? _____

ב. מדוע ה"נון" בשמו קופצת למעלה? _____

17. מה קרה לפסל מיכה בימי שמואל הנביא? (עיין במצודת דוד פס' לא) _____

בהצלחה!!!

תלמוד תורה מורשה

שם פרטי: _____ שם משפחה: _____ כתיב: _____

שופטים פרק י"ט - באורי מילים

1. בִּינְרָפְתִּי = בקצה, בסוף.
2. פִּילְגָשׁ = אשה נוספת שלה פחות זכויות מהאשה הראשונה.
3. וַתִּזְנֶה = מרדה בו, עשתה דברים נגד רצונו.
4. יָמִים אַרְבָּעָה חֳדָשִׁים = שנה וארבעה חדשים.
5. אִישָׁהּ = האיש שלה, בעלה.
6. לְדַבֵּר עַל לִבָּהּ = לפייס אותה.
7. וַצָּמַד = זוג.
8. וַיַּחֲזֹק בּוֹ = עכב אותו.
9. סָעַד לִבָּנָהּ = חזק את גופך בסעודה.
10. הוֹאֵל נָא = תסכים בבקשה.
11. וַלִּין וַיִּיטֵב לִבָּנָהּ = תישן, תאכל, תשתה וישמח לך (מצו"ד).
12. וַיִּפְצַר = שָׁדַל אותו מאד.
13. וַהֲתַמְהֶמְהוּ = התעכבו.
14. עַד נְטוֹת הַיּוֹם = עד שהשמש נטתה לשקוע במערב.
15. רָפָה הַיּוֹם לְעָרֹב = נחלש אור השמש והערב מתקרב.
16. חֲנוּת הַיּוֹם = החניה אשר נעשה היום.
17. וְלֹא אָבָהּ = לא הסכים, לא רצה.
18. נֶכַח = מול.
19. יְבוּס הָיָא יְרוּשָׁלַם = חלק מהעיר ירושלים נקראה יבוס ע"ש המגדל.
20. חֲבוּשִׁים = טעונים משא.
21. וַהֲיּוֹם כִּד מְאֹד = השמש ירדה וכמעט שקעה.
22. עִיר נְכָרִי = עיר זרה בשלטון גויים.
23. גְּבָעָהּ = שם העיר משבט בנימין.
24. לָךְ וְנִקְרְבָהּ = בוא נלך ונתקרב.
25. וַתְּבֹא לָהֶם הַשָּׁמֶשׁ = השמש שקעה.
26. מִן מַעֲשֵׂהוּ = מעבודתו.
27. בְּנֵי יְמִינִי = מבני שבט בנימין.
28. אָנָהּ = לאן.
29. בֵּית ה' = המשכן.
30. תָּבֵן, מְסָפּוּא = אוכל לבהמות.
31. וְלֹאֲמַתָּךְ = לשפחתך.
32. כָּל מַחֲסוֹרְךָ עָלַי = את כל צרכיך אתן לך.
33. (קרי) וַיָּבֵל = עָרַב את האוכל לחמורים.
34. מִיִּטְיָבִים אֶת לֶבָם = אוכלים.
35. בְּנֵי בְלִיעַל = רשעים (ללא עול מצוות).
36. נֶסְבוּ = סובבו, הקיפו.

תלמוד תורה מורשה

שם פרטי: _____ שם משפחה: _____ כתה: _____

37. מתְדַפְּקִים = דופקים ומכים בכח.
38. וְנִדְעָנוּ = ונתעלל בו בכח.
39. אֶל תִּרְעוּ = אל תעשו רע.
40. הַנְּבִלָה = מעשה רע ומכוער.
41. וְיִדְעוּ אוֹתָהּ = עשו בה מעשה לא יפה בנגוד לרצונה.
42. וַיִּתְעַלְלוּ בָּהּ = ענו אותה בכח.
43. עַד הָאֹר = שכבה שם עד אור הבוקר.
44. הַסֵּף = פתח הבית.
45. הַמְּאֲכֶלֶת = סכין.
46. וַיִּנְתְּחָה לְעֶצְמֶיהָ = חתך אותה לפי האיברים שלה.
47. נְתֻחִים = חתיכות.
48. גְּבוּל יִשְׂרָאֵל = נחלת שבטי ישראל.
49. לֹא נִהְיָתָה = לא נהיה, לא קרה.
50. שִׁימוּ לְכֶם עֲלֵיהָ = שימו **לבכם** וחשבו על הנבלה הזאת.
51. עֲצוּ וְדַבְּרוּ = תנו עצה ודברו מה לעשות.

פסוקים לשינון: א' (מויהי-ויהי), טו', כה', ל'

תלמוד תורה מורשה

שם פרטי: _____ שם משפחה: _____ כתה: _____

שופטים פרק י"ט - שאלות חזרה

ענין 1: הלוי מחזיר את פילגשו מבית חותנו (א-יג)

1. מדוע, לדעת חז"ל, ברחו הפילגש מבעלה אל בית אביה?
_____
2. א. כמה ימים היה הלוי בבית חותנו?
_____
- ב. מה עשה הלוי שם? (ד)
_____
3. מדוע סרב הלוי ללון "ביבוס היא ירושלים"?
_____

ענין 2: הזקן מהר אפרים מארח את הלוי ופילגשו בביתו בגבעה (יד-כא)

4. מתי הגיע הלוי לגבעה?
_____
5. במה נבדל הזקן מאנשי הגבעה?
_____
6. כיצד התנהג הזקן כלפי אורחיו? פרט! (כ-כא)
_____
- _____
- _____

ענין 3: בני בליעל דורשים מהזקן לקבל את הלוי, לבסוף מעללים בפילגשו (כב-כה)

7. מי היו "בני בליעל"?
_____
8. מה הם דרשו מהזקן? (כב)
_____
9. מה ענה להם הזקן? לפי:
א. פס' כג: _____
- ב. פס' כד: _____
10. א. האם הסכימו בני הבליעל לדבריו של הזקן?
_____
- ב. מה עשה הלוי? (כה)
_____
11. כיצד בני הבליעל באו על סיפוק תאותם האכזרית? (כה)
_____
12. איזה מעשה בספר בראשית מזכיר לך מעשה בני הבליעל?
_____

ענין 4: מות הפילגש ושליחת איברי גופה בכל שבטי ישראל (כו-ל)

13. מה ראה הלוי בבוקר כשפתח את הדלת?
_____
14. מה עשה הלוי לפילגשו? (כח-כט)
_____
15. מדוע עשה כך?
_____
16. מה אמרו אנשי ישראל כשראו את מה ששלח הלוי? (ל)
_____

בהצלחה!!!

תלמוד תורה מורשה

שם פרטי: _____ שם משפחה: _____ כתה: _____

שופטים פרק כ' - באורי מילים

1. וַיִּצְאוּ = מעריהם.
2. וַיִּתְּצוּבוּ כְּאִישׁ אֶחָד = בהסכמה של כלם.
3. פְּנוֹת כָּל הָעָם = העם באו מכל קצות הארץ.
4. בַּעֲלֵי הַגְּבֻעָה = אדוני העיר גבעה.
5. דָּמוֹ = התכוונו, רצו.
6. בְּכָל שַׂדֵּה נַחֲלַת יִשְׂרָאֵל = לכל נחלת השבטים.
7. זָמָה וּנְבֻלָּה = תועבה, מעשים לא יפים.
8. הָבוּ לָכֶם דָּבָר = תחליטו מה לעשות.
9. הַלֵּם = כאן, מיד במקום.
10. עָלְיָהּ בְּגוֹרָל = נפיל גורל מי יעלה ומי ישאר.
11. עֲשֶׂרָה אַנְשֵׁים לְמַאָּה = עשרה מתוך מאה איש (הם יתעסקו בצידה).
12. וּמַאָּה לְאַלְפֵי = מאה מתוך אלף איש.
13. כְּאִישׁ אֶחָד חֲבֵרִים = מאוחדים כולם בהסכמה אחת.
14. וַיִּנְבְּעָה רַעַה = נעקור ונסלק את הרעה.
15. וְלֹא אָבוּ = לא הסכימו.
16. וַיִּתְּפְקְדוּ = ספרו אותם.
17. שֶׁלֶף חֲרָב = חיל, לוחם בחרב.
18. אֵיטֵר יָד יְמִינוֹ = שיד ימינו חלשה (=שמאלי).
19. קִלַּע בְּאַבְן אֶל הַשַּׁעֲרָה = צלף, יורה אבן מתוך הקלע ופוגע אפילו בשַׁעֲרָה.
20. וְלֹא יַחֲטֵא = לא פוגע בצד אלא בדיוק במטרה.
21. וַיִּשְׁאַלּוּ בְּאַלְקִים = שאלו את ה' דרך האורים ותומים.
22. מִי יַעֲלֶה לָנוּ בַּתְּחִלָּה = מי יהיה הראשון להלחם?
23. וַיִּשְׁחִיתוּ = הרגו.
24. עֹמֵד לְפָנָיו = עומד לשרת לפני ה' במשכן.
25. אִם אֶחָדָל = או שאפסיק (מלהלחם).
26. אַרְבָּיִם = חיילים שמסתתרים כדי להתקיף אחר כך. (מהמארב)
27. כְּפָעַם בְּפָעַם = כמו בפעמים הקודמות.
28. הִנְתְּקוּ = נמשכו להתנתק ולהתרחק מעירם.
29. חֲלָלִים = הרוגים.
30. בְּמִסְלוֹת = בדרכים הסלולות.
31. מְגִיחַ = יוצא מהמארב.
32. וַיַּעֲרְכוּ = שִׂמוּ שָׁם אֶת הַצַּבָּא לְהַלְחֵם.
33. נִגְפִים = בורחים מוכים.
34. מִמְּעַרְבָּה גָּבַע = מקום בו התחבאו.
35. וְהַמְלַחְמָה כְּבִדָּה = קשה (יש הרבה נפגעים).
36. נִגְעַת עָלְיָהֶם הִרְעָה = הרעה קרובה להם (ע"י האורב).

תלמוד תורה מורשה

שם פרטי: _____ שם משפחה: _____ כתה: _____

37. וַיִּגַּף = גרם להם כשלון ומפלה.
38. וַיִּתְּנוּ... מְקוֹם לְבְנֵימָן = נתנו לו אפשרות לטעות.
39. הַחִישׁוּ = מהרו.
40. וַיִּפְּשׁוּ = התנפלו, התקיפו.
41. וַיִּמְשְׁךְ הָאֲרָב = היושבים במארב תקעו בשופר (רש"י).
42. וְהַמוֹעֵד = הסימן המוסכם.
43. הָרָב = להרבות אש.
44. לְהַעֲלוֹתָם מִשְׁאֵת הָעֵשֶׂן = כדי שיעלה העשן מהאש למעלה.
45. וַיִּהְיֶה אִישׁ יִשְׂרָאֵל = הפכו עורף והתחילו לרדוף.
46. וְהַמִּשְׁאֵת = האש.
47. כָּלִיל הָעִיר = כל העיר עלתה באש.
48. וְאִישׁ יִשְׂרָאֵל הִפֵּךְ = הפכו פניהם מבורחים לרודפים.
49. נִגְעָה עָלָיו הַרְעָה = הגיעה עליהם הרעה.
50. וַיִּפְּנוּ = ברחו מפני ישראל.
51. וְהַמִּלְחָמָה הַדְּבִיקָתָהּ = הלוחמים השִׁיגוּ את בנימין.
52. כִּתְרוּ = הקיפו.
53. הַרְדִּיפוּהוּ = רדפו אחריו.
54. מְנוּחָה הַדְּרִיכָהּ = הטרידו אותו והפסיקו אותו ממנוחתו ומשְׁלֵנְתוֹ.
55. עַד נֶכַח = מול
56. וַיַּעֲלֶהוּ = הרגו את שְׂרִידֵיהֶם (כמו עוללות הנשארות בגפן אחר הבציר).
57. עַד גְּדָעַם = שם מקום.
58. מֵעִיר מְתָם = כל בני האדם שבעיר.
59. שְׁלָחוּ בְּאֵשׁ = שִׂרְפוּ

פסוקים לשינון: יב, יג, כז, כח, לה

תלמוד תורה מורשה

שם פרטי: _____ שם משפחה: _____ כתה: _____

שופטים פרק כ' - שאלות חזרה

ענין 1: התאספות שבטי ישראל במצפה וסיפור מעשה פילגש בגבעה (א-ז)

1. מדוע התקהלו כל שבטי ישראל? _____
2. לפי סיפורו של הלוי: א. מה דימו (=רצו) אנשי הגבעה לעשות לו? _____
ב. מה עשו לפילגשו? _____
- ג. מה עשה בגופת פילגשו? _____
3. מה מבקש כעת הלוי מכל ישראל? (ז) _____

ענין 2: החלטת ישראל להרוג את בני הבליעל, אך בנימין מסרבים להסגירם (ח-יז)

4. א. מה תפקידם של עשרה אנשים מכל מאה איש אשר יצאו בגורל? (י) _____
ב. מה תפקידם של האחרים שלא עלו בגורל? _____
5. א. הסבר: "כאיש אחד חברים" _____
ב. היכן הוזכר בפרק המושג "כאיש אחד"? 1. פס' _____ 2. פס' _____ 3. פס' _____
6. מה דרשו ישראל מבנימין לעשות לבני הבליעל? _____ האם הסכימו? _____

ענין 3: ישראל שואלים בה' לפני צאתם למלחמה נגד בנימין ופעמיים מובסים (יח-כה)

7. א. היכן שאלו ישראל את ה'? (מצודת דוד פס' יח) _____
ב. בַּמָּה שאלו? _____
ג. מה שאלו את ה' לפני הקרב הראשון? _____
ד. מה ענה להם ה'? _____
8. א. כמה חיילים נהרגו מישראל בקרב הראשון? _____
ב. כמה חיילים נהרגו מישראל בקרב השני? _____
9. מה עשו ישראל (הזקנים) לאחר המפלה לבנימין? (כג) א. עלו ל _____
ב. עד הערב. ג. _____

ענין 4: ישראל שבים בתשובה, שואלים בה' ומנצחים את בנימין בתכסיסים (כו-סוף)

10. מה עשו כל העם אחרי מפתם השניה? (כו, כז) א. _____
ב. _____ ג. _____ ד. _____ ה. _____
11. א. מה ההבדל בין השאלה באו"ת לפני המלחמה הראשונה לבין שאלתם לפני המלחמה השלישית? _____
ב. מה ההבדל בין תשובת ה' לשאלתם לפני המלחמה הראשונה לבין תשובתו לשאלתם לפני המלחמה השלישית? _____
12. נגד מי, נלחם יהושע, כמו במלחמתם השלישית של ישראל בבנימין? (כט-מה) נגד ה _____
13. מה עשו ישראל ליתר ערי בנימין, לתושביהם ולבהמתם? (מח) _____
14. מדוע לדעת חז"ל נהרגו רבים כל כך מישראל? _____

בהצלחה!!!

תלמוד תורה מורשה

שם פרטי: _____ שם משפחה: _____ כתה: _____

שופטים פרק כ"א - באורי מילים

1. מָּנָנוּ = מאתנו.
2. בֵּית אֵל = א. שם מקום.
ב. בית אלקים אשר בשילה (מצו"ד).
3. לְהַפְקֵד = להיות חסר.
4. מִי אֲשֶׁר לֹא עָלָה בְּקֶהֱל = מי שלא השתתף עם כל הקהל.
5. וַיִּנְחְמוּ = הצטערו והתחרטו.
6. אֵל בְּנִימָן אָחִיו = על מה שעשו לשבט בנימין.
7. נִגְדַע = נכרת, נעקר.
8. וַיִּתְּפֹקֵד = נספר (לפי מקום מגוריו).
9. וְכָל אִשָּׁה יָדְעַת מְשַׁכֵּב זָכָר = אשה נשואה.
10. תַּחְרִימוּ = תהרגו.
11. בְּתוֹלָה = אשה שעדיין לא שכבה עם אף גבר.
12. אֲשֶׁר חָיָו = אשר החיו ולא הרגום.
13. וְלֹא מָצְאוּ לָהֶם כֵּן = לא מצאו לכלם נשים.
14. נָחַם לְבַנְיָמִן = הצטער והתחרט על מעשיו לבנימין.
15. פָּרַץ = הִרְס כזה שכמעט חסר שבת.
16. לְנוֹתְרִים = ה- 200 שלא מצאו להם נשים מיבֵּשׁ.
17. נִשְׁמְדָה = נהרגה.
18. יָרֵשֶׁת פְּלִיטָה = אלו שנשארו בחיים.
19. וְלֹא יִמָּחָה = לא ימחק וישמד.
20. אָרוּר = מקולל.
21. מִיָּמִים יָמִימָה = בכל שנה ושנה.
22. וְאַרְבָּתַיִם = תתחבאו במארבים.
23. לְחוּל בְּמַחְלוֹת = לרקוד ולשיר בחגיגה.
24. חֲנוּנוּ אוֹתָם = רחמנו עליהם.
25. כָּעֵת תִּאָּשְׁמוּ = שתהיו אשמים עכשיו.
26. לְמִסְפָּרָם = ל- 200.
27. אֲשֶׁר גָּזְלוּ = אשר חטפו מהמחוללות בכרמים.

פסוקים לשינון: א' ו' ת'

תלמוד תורה מורשה

שם פרטי: _____ שם משפחה: _____ כתה: _____

שופטים פרק כ"א - שאלות חזרה

ענין 1: שבועתם של ישראל במצפה לפני יציאתם לקרב (א-ז)

1. כתוב את שתי השבועות אשר נשבעו ישראל במצפה לפני מלחמתם בנימן!

שבועה א' (פס' א): _____

שבועה ב' "הגדולה" (פס' ה): _____

ענין 2: הריגת אנשי יבש גלעד על שלא השתתפו במלחמה, ונשואי 400 בתולות לנצולים מבנימן (ח-יד)

2.

מי לא הצטרף עם ישראל במלחמתם נגד בנימן? _____

3.

א. מה עשו ישראל לנפקדים (=חסרים) שלא נלחמו עם כלם? _____

ב. מדוע? _____

4.

א. אלו נשים השאירו בחיים? _____ ב. מה עשו עמן? _____

ג. האם פתרון זה אינו נוגד את שבועה ב' שכתבת בשאלה 1? _____

ד. מדוע? _____

ענין 3: מאתים הנותרים מבנימן שלא התחננו, חוטפים להם נשים מהמחוללות בשילה (טו-כג)

5.

כמה אנשים נותרו משבט בנימין ללא נשים? _____

6.

א. מה הציעו זקני העדה ל"נותרים" כדי שיוכלו לבנות משפחה חדשה? (כא) _____

ב. האם פתרון זה אינו נוגד את שבועה א' שכתבת בשאלה 1? _____

ג. מדוע? _____

7.

מה עשו בני בנימן לאחר שכולם נשארו נשים? (כג) _____

ענין 4: סיום מלחמת ישראל ובנימן וסיום ספר שופטים (כד-כה)

8.

מה עשו עם ישראל לאחר סיום המלחמה והצלת שבט בנימן? _____

9.

א. כתוב את הפסוק, ממנו למדו הסנהדרין להתיר לשבטים להתחתן עם שבט בנימן.

ב. ביום _____ לחודש _____ הותר לשבט בנימן לבוא (=להתחתן) בקהל ישראל. (חז"ל)

ח ז ק ח ז ק ו נ ת ח ז ק !!!

**יהי רצון וכמו שסיימנו בע"ה ללמוד את ספר שופטים,
כן יעזרנו ה' לחזור ולשנן להתחיל ולסיים עוד ספרים רבים!**